gemeente
Zoetermeer

Tweede Tussenbericht 2021

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 3

Inleiding 4

Programma 1. Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie 7

Programma 2. Samen leven en ondersteunen 12

Programma 3. Leefbaarheid, duurzaam en groen 18

Programma 4. Vrije tijd 24

Programma 5. Veiligheid 27

Programma 6. Dienstverlening en samenspraak 29

Programma 7. Inrichting van de stad 31

Programma Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien (OAD) 37

Programma Overzicht Overhead 41

Programmaoverstijgende onderwerpen 44

Bijlage 1 - Monitor ombuigen en vernieuwen 46

Bijlage 1 - Monitor ombuigen en vernieuwen 46

Inleiding

Inleiding

In het voorjaar is – in de Perspectiefnota – het Eerste Tussenbericht uitgebracht. Daarin zijn de afwijkingen in de uitvoering van de begroting 2021 opgenomen.

In het nu voorliggende Tweede Tussenbericht zijn meldingen opgenomen ten opzichte van de informatie in het Eerste Tussenbericht. Een deel van de meldingen in dit tussenbericht zijn eerder bij afzonderlijk raadsmemo onder de aandacht van de raad gebracht. Zoals kostenontwikkeling jeugdzorg en de gevolgen van de meicirculaire 2021. Ter wille van het totaaloverzicht op de begrotingsuitvoering maken die onderwerpen deel uit van het Tweede Tussenbericht en wordt in de toelichtingen verwezen naar de eerdere berichtgeving.

De gemelde afwijkingen in de Tussenberichten hebben altijd betrekking op een doorkijk voor het gehele begrotingsjaar. De afwijkingen zijn per programma opgenomen, waarbij corona gerelateerde afwijkingen apart zijn weergegeven. Per gemelde afwijking staat aangegeven of het een voordeel of een nadeel betreft. De financiële afwijkingen die leiden tot een meerjarig effect zijn in de tabellen aangegeven met "Meerjarig". Deze meerjarige effecten zijn verwerkt in de Programmabegroting 2022-2025. Wanneer er geen meerjarig effect wordt verwacht staat achter de afwijking "Eenmalig" opgenomen. Voor de meldingen geldt als uitgangspunt een rapportagegrens van € 100.000 op postniveau. De financiële uitkomst van het tussenbericht geeft een indicatie van het verwachte rekeningresultaat met de kennis van de peildatum van het Tweede Tussenbericht (augustus 2021).

Als subdoel heeft het Tweede Tussenbericht ook een functie in het behouden van rechtmatigheid. De raad geeft, door in te stemmen met het Tussenbericht, autorisatie aan de verwachte bijstellingen op de exploitatie, reserves en kredieten. De accountant zal in het kader van de controle op de jaarrekening 2021 overschrijdingen op programmaniveau of kapitaalskredieten niet als begrotingsonrechtmatigheid beschouwen als de raad hierover tijdig is geïnformeerd.

Financiële uitkomst op hoofdlijnen

Onderstaande tabel geeft de financiële prognose voor de jaarrekening 2021 op hoofdlijnen.

Eindejaarsprognose 2021	*€ 1.000
Financieel perspectief TB1	-4.909
inschatting extra bijdrage rijk WMO vervalt	-400
afwijkingen TB2	6.012
Prognose 2021	**703**
waarvan budgetoverhevelingen	650
Prognose exclusief budgetoverhevelingen	**53**

Financiële afwijkingen Tweede Tussenbericht

Afwijkingen per programma	* € 1.000
1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie	3.699
2 Samen leven en ondersteunen	-698
3 Leebaarheid, duurzaam en groen	-795
4 Vrije tijd	-483
5 Veiligheid	-525
6 Dienstverlening en samenspraak	520
7 Inrichting van de stad	-400
Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	4.544
Overzicht overhead	150
	6.012

Toelichting op hoofdlijnen
Het geprognosticeerde resultaat verbetert met € 6,012 mln. De belangrijkste oorzaak hiervoor is de bijdrage van het rijk voor Jeugdzorg van € 4 mln. dat bij de meicirculaire is toegezegd (overzicht OAD). In de meicirculaire is ook een voordeel opgenomen vanwege herverdeeleffecten en vrijval vanuit BTW compensatiefonds van in totaal € 1,3 mln. Het grootste nadeel in dit tussenbericht wordt veroorzaakt door hogere uitgaven aan de Jeugdzorg van € 2,4 mln. op programma 2. Op de uitvoering van Wmo worden op hetzelfde programma voordelen gemeld.
Op verschillende programma's zijn de budgettaire gevolgen van corona zichtbaar. Zo is op programma 1 is sprake van minder uitgaven aan de TONK regeling (Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten) van 2,5 mln. Programma 4 laat een nadeel zien voor noodsteun corona van ruim € 1 mln. En op programma 3 is een verdere tegenvaller in de parkeeropbrengst opgenomen.
Het totaal budgettair effect van de gevolgen van corona is in het tussenbericht budgettair neutraal opgenomen. Dit vanuit de verwachting dat er budgettaire dekking is uit rijksbijdragen of dat een beroep op de in de begroting gereserveerde middelen mogelijk is.

Budgetoverhevelingen

Het verwachte financieel resultaat 2021 van € 703.000 positief wordt deels beïnvloed door lagere kosten omdat voor 2021 geplande activiteiten om diverse redenen nog niet kunnen plaatsvinden maar waarvan de verwachting is dat deze activiteiten doorschuiven naar 2022. Dit betreft onderwerpen waarvoor bij het bestemmen van het rekeningresultaat mogelijk een voorstel tot budgetoverheveling zal worden gedaan (zie onderstaande tabel voor de onderwerpen). In totaliteit is met deze uitgestelde activiteiten in 2021 een bedrag van € 650.000 aan lagere kosten gemoeid.

Budgetoverhevelingen * € 1.000

4	Wijkvestiging bibliotheek Rokkeveen	200
overhead	Flankerend beleid	250
overhead	citymarketing	200
		650

Programma 1. Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie

Beleidsmatige afwijkingen

Geen.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking 2e TB '21	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
Financiële afwijkingen bestaand beleid					
1	1.5	WSW	100.000	Voordeel	Eenmalig
2	1.6	Bijstandslasten	1.000.000	Voordeel	Eenmalig
		Bijstandsgelden BUIG	1.000.000	Nadeel	Eenmalig
3	1.6	Kwijtschelding bijstand debiteuren	200.000	Nadeel	Eenmalig
4	1.6	Vorderingen bijstand debiteuren	300.000	Voordeel	Eenmalig
5	1.6	Collectieve ziektekostenverzekering	225.000	Voordeel	Meerjarig
6	1.3	Strategie werklocaties	50.000	Nadeel	Eenmalig
			50.000	Voordeel	Eenmalig
7	1.5	Project 'Van kijken naar zien'	63.000	Nadeel	Eenmalig
		Subsidie ZonMW	63.000	Voordeel	Eenmalig
8	1.6	Toeslagenaffaire kwijtschelding en uitvoeringskosten	352.000	Nadeel	Eenmalig

		Rijksbijdrage voor kwijtschelding en uitvoeringskosten	352.000	Voordeel	Eenmalig
		Vrijval uit voorziening debiteuren	129.000	Voordeel	Eenmalig
Saldo			554.000	Voordeel	
Afwijkingen als gevolg van COVID-19					
9	1.6	Zoetermeerpas	250.000	Voordeel	Eenmalig
10	1.6	Leenbijstand	355.000	Voordeel	Eenmalig
11	1.6	Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)	2.540.000	Voordeel	Eenmalig
12	1.6	Tozo regeling	5.070.000	Nadeel	Eenmalig
		Rijksbijdrage voor Tozo regeling	5.070.000	Voordeel	Eenmalig
13	1.6	Binnenbaan	0		
Saldo			3.145.000	Voordeel	
Saldo programma 1			**3.699.000**	**Voordeel**	

Toelichting per onderwerp

1. WSW

De loonkosten van de WSW (Wet Sociale Werkvoorziening) komen naar verwachting ca € 100.000 lager uit dan begroot (€ 7.500.000). Het betreft hier een volume verschil, de uitstroom (door bijvoorbeeld overlijden en verhuizen) is wat groter dan verwacht.

2. Bijstand (BUIG)

Zowel de baten als de lasten komen naar verwachting ca € 1.000.000 lager uit dan begroot (respectievelijk, €47.800.000 en 45.300.000). Voornaamste oorzaak van deze mutatie is het verlengen van de Rijkssteunmaatregelen NOW en TOZO t/m september in plaats van t/m juni, waardoor het beroep op de bijstand lager uitvalt dan eerder begroot.
Tegenover de lagere kosten staan ook lagere inkomsten omdat het lager beroep op de bijstand ook landelijk aan de orde is waardoor het macrobudget van de BUIG door het rijk lager wordt.

3. Kwijtschelding bijstand debiteuren
We verwachten dit jaar € 900.000 aan vorderingen kwijt te schelden. Daarnaast is de verwachting dat er een bedrag van € 700.000 kan vrijvallen uit de voorzieningen dubieuze bijstandsdebiteuren.

4. Vorderingen bijstand debiteuren
De opgelegde vorderingen aan klanten vormen mede de basis van de inkomstenkant van Inkomen & Zekerheid. Als de huidige vorderingen tot en met juni 2021 doorgetrokken worden naar het eind van het jaar, wordt een opbrengst verwacht van € 1,245 mln. Ten opzichte van de begroting 2021 van € 945.000 zou de verwachte opbrengst ongeveer € 300.000 hoger uitvallen.

5. Collectieve ziektekostenverzekering
De gemeente vindt het belangrijk dat inwoners met een laag inkomen goed verzekerd zijn. De inwoners kunnen het verplichte basispakket plus een aanvullende zorgverzekering afsluiten via de gemeente. Deze gemeentelijke zorgverzekering is onderdeel van een collectief. Men profiteert dus van een collectiviteitskorting op de basisverzekering en korting op een goedkoop aanvullend pakket. De gemeente betaalt daarnaast vanuit de bijzondere bijstand een deel van de verzekeringspremie. In de programmabegroting 2021 is rekening gehouden met 5.185 deelnemers. Het gemiddeld aantal deelnemers dit jaar is 4.338 daardoor ontstaat er een voordeel van € 225.000. Het totale budget is € 1.427 mln.

6. Strategie werklocaties
In de programmabegroting is budget van in totaal 2 ton beschikbaar gesteld voor 2021 en 2022 (beide jaren 1 ton) voor de uitwerking van de strategie werklocaties. Het budget voor de uitwerking van de strategie werklocaties wordt gebruikt voor een economisch onderzoek naar het beter benutten van de noordelijke bedrijventerreinen: Rokkehage, Zoeterhage en Hoornerhage en de kantorenzone langs de A12 en de Entree. De uitvoering van het onderzoek naar de noordelijke bedrijventerreinen is in 2021 opgepakt in samenhang met het opstellen van de gebiedsvisie Van Tuyllpark en omgeving. Voor de bedrijventerreinen wordt hierin een ruimtelijk-economische uitwerking opgesteld die meegenomen wordt in de integrale gebiedsvisie. De gebiedsvisie voor de A12 zone volgt in 2022 en wordt in samenhang met de Entree opgesteld.

Omdat het project gebiedsvisie van Tuyllpark vanwege een langere voorbereidingstijd later is opgestart is ook de strategie werklocaties vertraagd. In 2021 is een gebiedsanalyse gemaakt en is inzichtelijk gemaakt wat de eisen, wensen, ambities en ontwikkelingen van zowel de gemeente als van de bewoners en andere belanghebbenden zijn. In 2022 zullen varianten worden ontwikkeld welke op haalbaarheid zullen worden getoetst en zal een participatietraject worden gehouden waarna de resultaten hiervan zullen worden verwerkt. De gebiedsvisie voor het Van Tuyllpark wordt naar verwachting medio 2022 afgerond. Voor het onderdeel werklocaties geeft dit in 2021 een voordeel van € 50.000. Hier staat een even hoog nadeel onttrekking Rif tegenover.

7. Project 'Van kijken naar zien'
Doel van het project 'Van kijken naar zien' is de ontwikkeling van een methodiek om vakmanschap van klantmanagers, gericht op het verlenen van maatwerk, te verdiepen, te verbreden en te verankeren. Dit gebeurt door middel van zelf- en samenreflectie op concrete casussen (op basis van video-opnames van interacties tussen klantmanagers en cliënten), door cliënt-feedback en vanuit wetenschappelijke inzichten.

Voor het project ‘Van kijken naar zien’ is er in 2021 een subsidie ontvangen van € 63.000. Hier tegenover staan ook kosten voor hetzelfde bedrag.

8. Toeslagenaffaire
Het Rijk heeft de gemeente gevraagd te ondersteunen bij haar maatregelen in het kader van de kinderopvangtoeslag. Dit beroep betreft enerzijds zaken in de uitvoering en anderzijds het kwijtschelden van gemeentelijke vorderingen op de betreffende groep ouders. De raad is hierover bij verschillende raadsmemo's geïnformeerd.

Onze eerste inschatting van de hiermee samenhangende kosten is een bedrag van € 160.000 voor de uitvoering en € 192.000 voor de kwijtschelding.
De VNG heeft bij het Rijk aangegeven dat zij een volledige compensatie van deze kosten voor gemeenten van het rijk verwacht.

Met de kwijtschelding van de vorderingen vermindert het bedrag waarvoor in de voorziening debiteuren een bedrag wordt aangehouden. Een bedrag van € 129.000 kan uit de voorziening vrijvallen.

9. Zoetermeerpas
Met de ZoetermeerPas kunnen mensen met een laag inkomen korting krijgen op verschillende activiteiten zoals sport, cultuur en dagjes uit. Door Covid-19 hebben de deelnemers minder gebruik kunnen maken van de aangeboden activiteiten. Het ontstane voordeel is € 250.000. Het begrote saldo voor de cheques van de Zoetermeerpas is € 921.000.

10. Leenbijstand
Leenbijstand is een vorm van bijzondere bijstand in de vorm van een lening. De leenbijstand moet net als een gewone lening ook terugbetaald worden. Als gevolg van de Corona-crisis zijn er aanmerkelijk minder verstrekkingen, namelijk € 270.000 minder. Het gaat vooral om inrichtingskosten. Dit heeft te maken met een verminderde instroom van statushouders en in het algemeen door verminderde consumptieve uitgaven door de lockdown. We leggen voor € 85.000 meer aan vorderingen op dan begroot. Het begrote saldo aan leenbijstand is € 434.000.

11. Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)
Het Rijk heeft in december 2020 een crisismaatregel in het kader van Corona aangekondigd: de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK). Een regeling voor huishoudens die door Corona te maken hebben met een inkomensterugval en daardoor deze noodzakelijke kosten niet meer kunnen betalen. Gemeenten kregen middelen van het Rijk en beleidsvrijheid om TONK vorm te geven.

TONK Zoetermeer ging per april 2021 van start. Het is een tijdelijke financiële ondersteuning in de vorm van een gift voor huur- of hypotheeklasten, inclusief een tegemoetkoming in service- dan wel VVE kosten. Met de tegemoetkoming wordt de maandelijkse huishoudbegroting verlicht. De regeling is in Zoetermeer ruimhartig in opzet: er geldt bijvoorbeeld geen plafondbedrag voor de verstrekking.

De regeling geldt van 1 januari tot en met 30 september 2021. Een tegemoetkoming TONK kan met terugwerkende kracht per 1 januari 2021 worden aangevraagd. Een aanvraag tegemoetkoming TONK kan worden ingediend tot 1 november 2021.

Hoewel met het opstellen van Tussenbericht 1 het aantal aanvragen werd geschat op meer dan 1.000 voor een totaalbedrag van € 3,3 mln., is het feitelijke aantal aanvragen vele malen lager dan vooraf gedacht. Dit beeld is landelijk.

Het betekent dat er ongeveer 2,54 mln. minder nodig is voor TONK dan de eerder geraamde € 3,3 mln. Door het Rijk is hiervoor in de algemene middelen budget beschikbaar gesteld dat op OAD verantwoord wordt.

12. Tozo-regeling en uitvoeringskosten Tozo-regeling
In verband met de Corona-crisis voeren de gemeenten vanaf 1 maart 2020 de Tozo-regeling uit. Tozo staat voor: “Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers”. De derde tranche Tozo van deze regeling is 1 oktober 2020 ingegaan. De looptijd hiervan was tot 1 april 2021. De vierde tranche Tozo is ingegaan op 1 april 2021 en loopt tot 1 juli 2021. Ondertussen heeft het Rijk de regeling verlengd met Tozo 5. Deze loopt tot 1 oktober 2021. De Tozo regeling bestaat uit het verstrekken van uitkeringen ten behoeve van levensonderhoud en bedrijfskrediet. Voor Zoetermeer is dat een bedrag van naar verwachting € 6 mln. in 2021. Deze kosten worden volledig vergoed door het Rijk. In het Eerste Tussenbericht was reeds melding gemaakt van € 930.000. Dus een stijging van zowel de lasten als de baten met € 5,07 mln.

13. Binnenbaan
Het eerste halfjaar sinds de start van De Binnenbaan is uitdagend geweest, voornamelijk door nieuwe kadermedewerkers en het inregelen van werkprocessen. De ICT migratie heeft vertraging opgelopen maar zal per 1 oktober geregeld zijn. Door Corona beperkingen waren er bij werkgevers minder mogelijkheden om kandidaten te plaatsen of aan het werk te houden. Er is veel werk verzet om onder deze omstandigheden toch de nieuwe organisatie op poten te zetten en in te spelen op door corona gewijzigde dienstverlening. Een voorbeeld daarvan is het project waarin het beeldbellen met kandidaat werkzoekenden is geprofessionaliseerd. Over en weer zijn er van opdrachtgevers- èn opdrachtnemerszijde veel leerervaringen opgedaan vanuit beider nieuwe rollen en verantwoordelijkheden.

De Binnenbaan rapporteert per kwartaal aan de opdrachtgever over de ontwikkeling van de organisatie en bereikte resultaten. Daarbij heeft de gemeente naast de waardering voor de organisatieontwikkeling ook haar zorgen geuit en om inzicht en maatregelen gevraagd over de minder gerealiseerde inkomsten en het kleinere volume re-integratie dienstverlening en aandacht gevraagd voor de meerjarige ontwikkelingen daarin. Wat betreft het jaar 2021 kunnen beide afwijkingen naar verwachting van de Binnenbaan – ondanks hun ingezette krachtsinspanning daarop - in de rest van het jaar niet meer volledig worden goedgemaakt. De afwijking van De Binnenbaan begroting laat dus verminderde inkomsten zien en minder uitgaven door minder aantal re-integratietrajecten. Per saldo verwacht De Binnenbaan beide issues binnen de totaal exploitatie van haar begroting te kunnen opvangen.

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Bedrag	Toelichting onderwerp
Overschrijding uitgaven groot onderhoud tijdelijke huisvesting scholen	180	Door, met name, uitgesteld groot onderhoud bij de tijdelijke onderwijshuisvesting op de Hodenpijlstraat 2 en Zanzibarplein 32 is er een overschrijding op het groot onderhoud tijdelijke huisvesting scholen. Deze panden zijn, gezien de leerlingprognoses, langer nodig dan gepland, waardoor uitgestelde werkzaamheden zoals vervanging vloerbedekking en binnenschilderwerk zijn uitgevoerd.

Programma 2. Samen leven en ondersteunen

Beleidsmatige afwijkingen

Toename Wmo meldingen

In juni 2021 is de raad middels het memo "toename Wmo meldingen" (24 juni) geïnformeerd over de toename van het aantal Wmo meldingen. De capaciteit van de organisatie is berekend op het afhandelen van gemiddeld 130 meldingen per week bij een volledige bezetting. De instroom is echter hoger, namelijk gemiddeld wekelijks circa 145 met uitschieters tussen de 170 en 195. De verwachting is dat stijging van het aantal meldingen dit jaar aanhoudt. Om deze meldingen tijdig af te handelen (binnen termijn van 6 weken) is meer formatie nodig.

Een melding is nog geen aanvraag, maar kan er wel toe leiden. Het is dan ook mogelijk dat het aantal klanten stijgt en daarmee de uitgaven op de Wmo-voorzieningen. Deze extra kosten zijn deels gedisconteerd in de budgetten van de voorzieningen zelf (Huishoudelijk hulp, begeleiding, hulpmiddelen en overig) en het andere deel is onderdeel van de personele begroting. Dit wordt separaat gemeld bij de financiële afwijkingen.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking 2e TB '21	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
Financiële afwijkingen bestaand beleid					
1	2.1	Zorg in natura en PGB Jeugdwet	2.400.000	Nadeel	Meerjarig
2	2.1	GR Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden en GR Veilig Thuis	114.000	Voordeel	Eenmalig
3	2.2	Wmo hulpmiddelen en onderhoud	800.000	Voordeel	Eenmalig
4	2.2	PGB Wmo	450.000	Voordeel	Eenmalig
5	2.2	Begeleiding en ondersteuning Wmo	250.000	Nadeel	Eenmalig
6	2.2	Formatie en inhuur Wmo	175.000	Nadeel	Meerjarig
7	2.3	GGD Haaglanden	77.000	Nadeel	Meerjarig
8	2.4	Regionale aanpak dak- en thuisloosheid	160.000	Voordeel	Eenmalig

9	2.4	Wijkbudgetten	175.000	Voordeel	Eenmalig
10	2.4	Formatie wijkregie	175.000	Voordeel	Eenmalig
11	2.4	Vrijwilligersondersteuning en wijkactivering	110.000	Voordeel	Eenmalig
Saldo			918.000	Nadeel	
Afwijkingen als gevolg van COVID-19					
12	2.1	Omzetgarantie en meerkosten i.v.m. Corona	220.000	Voordeel	Eenmalig
Saldo			220.000	Voordeel	
Saldo programma 2			**698.000**	**Nadeel**	

Toelichting per onderwerp

1. Zorg in natura en PGB Jeugdwet

In het raadsmemo Kostenontwikkeling jeugdhulp zorg in natura 2021 van 16 juli 2021 is aangegeven dat, op basis van een prognose van het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden, voor jeugdhulp Zorg in Natura in 2021 een kostenstijging van € 4,7 miljoen wordt verwacht ten opzichte van de begroting 2021. Uit een eerste analyse blijkt dat er met name sprake is van een toename van het gebruik van vormen van jeugd-GGZ. Daarnaast is het beeld dat jeugdhulpaanbieders nog niet voldoen aan hun inspanningsverplichting aangaande het richtinggevend kader en de maximale bestedingsruimte. Daardoor is het beoogde financiële effect van de inzet van deze maatregelen nog niet zichtbaar. In het Eerste Tussenbericht is reeds een kostenstijging van € 1,5 mln. gemeld (€ 0,87 mln. effect jaarrekening 2020 en € 0,64 mln. niet gerealiseerde opbrengsten van enkele ombuigingsmaatregelen). Op basis van de rapportage van het Servicebureau wordt daarom rekening gehouden met een verdere kostenstijging van € 3,2 mln. (nadeel).
Bij de PGB's die op grond van de Jeugdwet worden verstrekt, is daarentegen een afname van de inzet van PGB's waarneembaar (voordeel € 0,7 mln.). Dit wordt grotendeels veroorzaakt doordat een aantal PGB-aanbieders een regionaal contract voor jeugdhulp Zorg in Natura heeft gekregen, waarmee de zorgkosten verschuiven van PGB naar Jeugdhulp Zorg in Natura.
Uit de vaststelling door de SVB over het jaar 2020 bleek dat de gemeente meer aan voorschotten heeft betaald dan er aan PGB Jeugdwet over 2020 is uitgekeerd. Dit betreft een voordeel van € 0,1 mln.
De opstelsom van de drie hiervoor genoemde afwijkingen ten opzichte van het Eerste Tussenbericht bedraagt € 2,4 mln. negatief. Voor het meerjarige effect is in de programmabegroting een scenario opgenomen waarbij de overschrijding jaarlijks met 25% afneemt.

2. GR Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden en GR Veilig Thuis

Het Servicebureau Jeugdhulp mag van de Belastingdienst de omzetbelasting welke aan het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden in rekening is gebracht, doorschuiven aan de deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling. De betreffende gemeenten kunnen deze doorgeschoven omzetbelasting

opnemen in hun opgave van het BTW compensatiefonds. Op deze wijze wordt het bedrag achteraf geclaimd bij het BTW compensatiefonds. Over 2020 betreft het een voordeel van € 51.000.

In het Eerste Tussenbericht is een structureel voordeel van € 75.000 voor Veilig Thuis gemeld vanwege de invoering van een nieuwe systematiek bedrijfsvoeringstoeslag en de toekenning van extra structurele middelen door het rijk voor de Veilig Thuisorganisaties. Ook is een eenmalig voordeel voor 2021 gemeld van € 225.000. De definitieve vaststelling van de deelnemersbijdrage aan de GR voor 2021 levert nog een eenmalig extra voordeel op van € 63.000.

3. Wmo hulpmiddelen en onderhoud
In 2020 is een inhaalslag gemaakt om de voorzieningen in het depot weer gebruiksklaar te maken en het achterstallig onderhoud van het wagenpark weg te werken. Dit werkt door in de lasten van 2021. Zo zijn in 2021 voorzieningen veelal uit het depot verstrekt zonder dat daar in 2021 kosten voor zijn gemaakt. In 2020 is daarnaast een actief vervangingsbeleid gevoerd, waarbij alle uitstaande (actieve) voorzieningen van 8 jaar en ouder vervangen zijn. Ook hulpmiddelen die technisch nog werkten zijn vervangen in 2020. De verwachting is dat dit een fors positief effect op de lasten in 2021 heeft, er hoeft immers minder vervangen te worden, en dat dit effect sterk zal afnemen in de loop der jaren omdat het niet vaak voorkomt dat de technische levensduur van een hulpmiddel 9 jaar of nog langer is. In de aanbesteding is de verlaging van de economische levensduur van 8 naar 7 jaar (7 jaar is een realistischer gebruiksduur van hulpmiddelen) en het effect daarvan op het onderhoud meegenomen. De aanbesteding is overigens al verwerkt in de meerjarenbegroting.

Het aantal nieuwe klanten ligt lager. Dit komt omdat door Covid-19 en het slechte voorjaar/zomer minder activiteiten georganiseerd c.q. bezocht zijn, waardoor bewoners minder buiten komen en ook geen aanvraag doen voor een hulpmiddel. Dit zal op termijn wel weer ingelopen worden, maar deze ontwikkeling is moeilijk te voorspellen.

Hierdoor wordt een incidenteel voordeel verwacht van € 800.000. Er vindt onderzoek plaats naar een eventueel structureel effect.

4. Persoonsgeboden budgetten (PGB's) Wmo
Er is een afname van het aantal cliënten met een PGB indicatie in de eerste helft van 2021. Het verwachte voordeel ten opzichte van de begroting wordt geschat op € 450.000. Er vindt nog onderzoek plaats naar een eventueel structureel effect.

5. Begeleiding en ondersteuning Wmo
Op basis van de gerealiseerde begeleiding en ondersteuning Wmo over de maanden januari tot en met april is een prognose op jaarbasis gemaakt. Ten opzichte van de programmabegroting 2021, raming € 9,1 mln., wordt een nadeel van € 250.000 verwacht.

Per 1 mei 2021 is de gebiedsgerichte ondersteuning door een samenwerkingsverband gestart, die vanaf genoemde datum het grootste gedeelte van de begeleiding en ondersteuning voor zijn rekening neemt (een deel blijft bij de gemeente). Bij de besluitvorming over de gebiedsgerichte ondersteuning (raadsbesluit 2 juni 2020) is het budget ten behoeve van het samenwerkingsverband vastgesteld op basis van het aantal cliënten 2019. In het raadsbesluit wordt onderkend, dat het aantal inwoners dat een beroep doet op de Wmo jaarlijks groeit. Tevens wordt onderkend dat de gemeente op grond van de Wmo verplicht is voor de ondersteuning een reëel budget beschikbaar te stellen. Tegen deze achtergrond is het van belang dat het budget, bij de start van de gebiedsgerichte ondersteuning in mei 2021, is afgestemd op het verwachte aantal cliënten in 2021.

Het voor 2021 verwachte volume tekent zich langzamerhand af. Er wordt rekening gehouden met een groei ten opzichte van de uitgangswaarden 2019. Op basis van de gerealiseerde ondersteuning over de eerste vier maanden 2021 wordt de groei in uitgaven op € 250.000 geschat. Er vindt nadere analyse plaats of en zo ja welke gevolgen de volumeontwikkelingen kunnen hebben voor de taken en budgetten van het samenwerkingsverband en de gemeente.

6. Formatie en inhuur Wmo
In de eerste helft van 2021 is het aantal Wmo-meldingen (inwoners die een beroep doen op de Wmo) fors toegenomen (zie ook de melding bij beleidsmatige afwijkingen). Door de toename van het aantal klanten zijn tijdelijk 4 extra klantmanagers nodig. De kosten voor 2021 bedragen € 80.000. De doorwerking hiervan in 2022 is meegenomen in de programmabegroting.

Daarnaast is er in 2021 ook een overschrijding op inhuur bij de Wmo van € 95.000 door een hoger ziekteverzuim.

7. GGD Haaglanden
Op grond van de eerste begrotingswijziging 2021 van de GR GGD en VT Haaglanden is de bijdrage 2021 van de gemeente Zoetermeer in het programma GGD Haaglanden vastgesteld op een bedrag van € 1.487.000. Binnen de gemeentelijke begroting is een bedrag van € 1.410.000 beschikbaar. Dit betekent een overschrijding met een bedrag van € 77.000. De hogere lasten zijn het gevolg van:

- Indexatie (loonstijging en stijging materiële kosten). De indexering van de GR wijkt af van die van de gemeente.
- Gevolgen besluitvorming nieuwe systematiek Bedrijfsvoeringstoeslag (toerekening kosten overhead);
- Bijstelling (verlaging) aantallen Toezicht kinderopvang;
- Bijstelling (verhoging) aantallen Taken Wet op de lijkbeschouwing.

8. Bijdrage regionale aanpak dak- en thuisloosheid
De Haagse regio heeft via de centrumgemeente Den Haag van het rijk een impuls van € 16 mln. gekregen voor de aanpak van dak- en thuisloosheid. Dat budget moet besteed worden aan projecten in 2020 en 2021. Ten laste van dit budget is dit jaar een projectaanvraag van de gemeente Zoetermeer ten behoeve van het Daklozenpunt Zoetermeer gehonoreerd. Het gaat daarbij in totaal om een bedrag van € 160.000, bestaande uit een bijdrage voor 2020 van € 80.000 en een bijdrage voor 2021 van eveneens € 80.000.

Het betreft bestaand beleid van de gemeente Zoetermeer waarvoor aanvankelijk dekking is gevonden binnen het eigen gemeentelijke budget (programma 2 Samen leven en ondersteunen). Als gevolg van de bijdrage regionale aanpak dak- en thuisloosheid vallen deze middelen nu vrij.

9. Wijkbudgetten
Op het budget Wijk aan Zet (€ 74.725) wordt dit jaar, evenals het afgelopen jaar, een aanzienlijk geringer beroep gedaan, waarschijnlijk als gevolg van de Coronacrisis die een rem zet op gemeenschappelijke activiteiten. Er resteert op jaarbasis een bedrag van circa € 50.000. Een bedrag van € 125.000 resteert op het budget Wijkgericht werken (€ 365.000). Dit hangt met name samen met het voornemen wijkgericht werken nadrukkelijker te verbinden aan de visie Zoetermeer 2040. Uitgangspunt hierbij is ook het investeren in de kwaliteit van de wijken en prioriteit te geven aan wijken en ontwikkelingen die daar om vragen. Wijkgericht werken is een middel om bij te dragen aan het keren van de mechanismen die we nu waarnemen in Zoetermeer en de hoofdlijnen van de Ontwerpvisie Zoetermeer 2040.

Gekeken is in hoeverre er vanuit de huidige begroting structurele middelen beschikbaar kunnen worden gesteld ten behoeve van de realisatie van Huizen van de Wijk, met name in relatie tot de exploitatielasten. Hierbij is gebleken dat deze middelen niet aanwezig zijn, zonder scherpe keuzes die impact hebben op de stad. Ook structurele, vrije middelen worden niet voorzien.

Om in de toekomst mogelijk wel te kunnen aansluiten op deze ambitie blijft de wijkvestiging van de bibliotheek in Oosterheem in 2022 open, omdat deze locatie in het ondernemingsplan voor deze wijk is aangemerkt als beste locatie. In de wijk Rokkeveen wordt de wijkvestiging van de bibliotheek in 2022 omgebouwd tot huis van de wijk, omdat deze locatie als beste naar voren komt voor deze wijk. In de wijk Seghwaert wordt IKC De Velddreef ontwikkeld en hierin wordt ruimte gerealiseerd voor een toekomstig Huis van de Wijk.

10. Formatie wijkregie
Op grond van het Coalitieakkoord is besloten de formatie wijkregisseurs in de periode 2020 tot en met 2022 tijdelijk uit te breiden met 3,0 fte (budget € 276.000). In het coalitieakkoord was gepland het aantal pilotwijken snel uit te breiden met de bijbehorende formatie. Ombuigen en Vernieuwen, het kiezen van de koers voor Zoetermeer 2040 en de Coronacrisis hebben geleid tot de keuze om eerst de werkwijze in de huidige twee pilotwijken goed door te ontwikkelen, voordat nieuwe pilotwijken worden opgezet. Daarom is besloten voor de uitvoering van de taken maar gedeeltelijk een beroep te doen op de extra formatie. Er valt in 2021 € 175.000 vrij.

11. Vrijwilligersondersteuning en wijkactivering
Voor het onderdeel vrijwilligersondersteuning (budget € 495.000) wordt een afwijking van € 60.000 (positief resultaat) verwacht. Dit betreft m.n. de subsidieregeling Vrijwilligersondersteuning (€ 50.000). Het aantal aanvragen loopt achter bij de verwachting. Dit komt waarschijnlijk door de gevolgen van de coronacrisis, waarbij het aantal vrijwilligers terug is gelopen en daarmee ook de mogelijkheid voor vrijwilligersorganisaties om projecten op te zetten en uit te voeren. De maatregel om dit bij te sturen is om de subsidieregeling verder te promoten onder de vrijwilligersorganisaties.

Daarnaast zijn er lagere kosten als gevolg van het aflopen van de bijdrage aan het project Palenstein leeft (€ 50.000).

12. Omzetgarantie en meerkosten Jeugd i.v.m. Corona
Op basis van de regionale Regeling financiering Jeugdwet voor ongedekte kosten vanwege inkomstenderving in verband met de coronacrisis hebben jeugdhulpaanbieders in 2020 een voorlopige bijdrage ontvangen. Ook zijn vorig jaar voor de meerkosten die jeugdhulpaanbieders hebben moeten maken als gevolg van de maatregelen die gepaard gingen met het coronavirus, door Rijk en VNG afspraken gemaakt voor compensatie. De definitieve bijdrage 2020 is dit jaar bepaald aan de hand van de ingediende declaraties van jeugdhulpaanbieders en vastgelegd in een vaststellingsovereenkomst. De vaststelling is € 220.000 lager uitgevallen ten opzichte van de opgenomen prognose in de jaarrekening 2020.

Technische begrotingswijzigingen

College/Raad	Toelichting

Raad	**Jeugdhulp** Eind 2019 hebben de jeugdhulpaanbieders een aanbod gekregen voor een overbruggingscontract voor 2020. Voor 2020 betekende dat een eenmalig financieel nadeel van € 2,44 mln. Voor de eventuele meerjarige effecten hiervan staat op OAD een stelpost opgenomen van € 2 mln. (grofweg 80% van de meerkosten 2020). Na extern onderzoek zijn de tarieven vastgesteld en deze leiden inderdaad tot hogere kosten. Deze kosten worden verantwoord op programma 2 en hiervoor kan het budget worden verhoogd en de op OAD opgenomen stelpost kan worden afgeraamd.

Programma 3. Leefbaarheid, duurzaam en groen

Beleidsmatige afwijkingen

Geen.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking 2e TB '21	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
Financiële afwijkingen bestaand beleid					
1	3.1	Afvalinzameling en -verwerking: matrassen	125.000	Nadeel	Meerjarig
2	3.1	Milieu	110.000	Nadeel	Eenmalig
3	3.1	Duurzaam en groen, onderdeel duurzaamheid Onttrekking brede bestemmingsreserve	343.000 343.000	Voordeel Nadeel	Eenmalig Eenmalig
4	3.2	Ecologie	60.000	Nadeel	Eenmalig
5	3.2	Dagelijks beheer en onderhoud openbare ruimte integrale bestekken	200.000	Voordeel	Eenmalig
6	3.2	Ontvangst en afvoer bagger waterschappen	200.000	Voordeel	Eenmalig
7	3.2	Aanleg huisaansluitingen en herstelwerkzaamheden leidingen en kolken	180.000	Nadeel	Eenmalig
8	3.2	Uitvoering nazorg afgesloten grondexploitaties Onttrekking brede bestemmingsreserve	500.000 500.000	Nadeel Voordeel	Eenmalig Eenmalig
9	3.2	Begraven	100.000	Voordeel	Eenmalig
10	3.2	Bomen	200.000	Nadeel	Eenmalig

11	3.2	Afvoer grond Nieuwe Driemanspolder	400.000 400.000	Nadeel Voordeel	Eenmalig Eenmalig
12	3.2	Groot onderhoud Bovengronds Subsidie ons Blauwe Goud en verkeersregelinstallaties	400.000 400.000	Nadeel Voordeel	Eenmalig Eenmalig
13	3.2	Intelligente verkeersregelinstallaties	120.000	Nadeel	Eenmalig
Saldo			295.000	Nadeel	
Afwijkingen als gevolg van COVID-19					
14	3.2	Parkeren	500.000	Nadeel	Eenmalig
Saldo					
Saldo programma 3			**795.000**	**Nadeel**	

Toelichting per onderwerp

1. Afvalinzameling en -verwerking: matrassen

Voor afvalinzameling , -verwerking en overige kosten is in de begroting in totaal € 11,2 mln. opgenomen. Hiervan is € 1,6 mln. begroot voor grofvuil. Eén van de onderdelen van het grofvuil is de verwerking van matrassen. Bij TB1 is gemeld dat door de landelijke regelgeving over de verwerking van matrassen in combinatie met het opschorten van de uitvoering van het nieuwe afval- en grondstoffenbeleidsplan, de verwerkingskosten met €125.000 zouden toenemen (zie ook raadsmemo 17 februari 2021, 0637673404). Nu blijkt dat de hoeveelheid matrassen, die op straat worden aangeboden bij het ophalen van het (gratis) grofvuil, hoger is dan in het voorjaar was verwacht. De prognose voor 2021 is een toename van de verwerkingskosten van € 250.000. Dit zijn € 125.000 extra kosten ten opzichte van de melding bij TB1. Deze extra en naar verwachting structurele kosten komen in de afvalstoffenheffing vanaf 2022.

2. Milieu

In de begroting is een budget van € 475.000 opgenomen voor de kosten voor de (beleids)medewerkers die zich bezig houden met duurzaamheid, luchtkwaliteit en geluidsoverlast. Deze inzet is noodzakelijk ter behandeling van extra beleids- of informatievragen van derden en vanuit de interne uitvoerende organisatieonderdelen. Daarnaast ligt er een opgave door de implementatie van de Omgevingswet (inclusief de bijbehorende herziening van de natuurwetgeving) en de daarbij benodigde inbreng voor de Omgevingsvisie, Omgevingsplan, het programma Duurzaam en Groen en het beoordelen van aanvragen van omgevingsvergunningen. Er is sprake van externe inhuur wegens vervanging voor ziekteverzuim. Daarnaast is er door de toename van het aantal vergunningen, beleidsadviezen en adviezen over wijzigingen van bestemmingsplannen meer inzet nodig. De extra kosten bedragen € 110.000.

3. Duurzaam en groen, onderdeel duurzaamheid
Op 17 februari 2020 heeft de raad het voorstel actualisatie van het programma Duurzaam en Groen vastgesteld.
Besluit 4a was: “De uitwerking van de energietransitie te organiseren door een ondersteuningsaanbod voor particuliere huiseigenaren (VvE’s en eengezinswoningen) te organiseren, op stedelijk niveau een warmtevisie op te stellen en per wijk transitieplannen te maken.”
Om deze extra taken op een basaal niveau uit te kunnen voeren zijn er naar aanleiding van het klimaatakkoord via de decembercirculaire van 2019 extra middelen (in totaal € 686.000) beschikbaar gesteld. Dit is ook in het raadsvoorstel vermeld. De specifiek beschikbaar gestelde middelen zijn in de brede bestemmingreserve gestort. De aanwending van deze middelen is vastgesteld bij de programmabegroting 2021 in 2 jaar (gelijkelijk over 2021 en 2022). In verband met de coronabeperkingen zijn de ontwikkeling van het ondersteuningsaanbod en het maken van transitieplannen per wijk vertraagd waardoor de uitvoering met ca. 1 jaar is vertraagd. Voor 2021 geeft dit een voordeel van € 343.000. Hier staat een even hoog nadeel wegens onttrekking brede bestemmingreserve tegenover.

4. Ecologie
De gemeente heeft één formatieplaats opgenomen in de programmabegroting voor een medewerker op het taakveld stadsecologie. Vanwege toenemende vraag om ondersteuning bij (intern) uitvoerende organisatieonderdelen beheer en natuur- & milieueducatie, projecten opgave vanwege de implementatie van de Omgevingswet (inclusief de bijbehorende herziening van de natuurwetgeving), de inbreng in de Omgevingsvisie en andere instrumenten die de komende jaren moeten worden opgesteld is de formatie met 1 fte uitgebreid. Hiervan is een bedrag van € 60.000 niet toerekenbaar aan projecten.

5. Dagelijks beheer en onderhoud openbare ruimte integrale bestekken
Externe partijen voeren het dagelijks onderhoud openbare ruimte uit, waarbij het gaat om het herstellen van beschadigingen van kleine omvang. Het vaste deel van de bestekken wordt gebruikt voor het integraal dagelijks onderhoud en het variabele deel is beschikbaar voor verbeteringen. Aan dit budget is ook een deel van de kwaliteitsimpuls toegevoegd. Omdat verbeteringen vaak in overleg met bewoners gebeurt en deze bijeenkomsten niet of moeilijk te organiseren waren, is dit budget niet volledig uitgegeven. Hierdoor wordt een voordeel verwacht van € 200.000 in 2021.

6. Ontvangst en afvoer bagger waterschappen
Binnen de begroting is een structureel budget opgenomen voor baggeren op basis van een langjarig gemiddelde. Voor het baggeren heeft de gemeente een overeenkomst gesloten met Hoogheemraadschap van Rijnland (HHvR). Elk jaar worden de werkzaamheden op elkaar afgestemd en uitgevoerd. Momenteel vindt afstemming plaats met HHvR over het (meerjaren) uitvoeringsprogramma. De planning van de baggerwerkzaamheden door de waterschappen vertoont in de tijd een wisselend beeld. Omdat de waterschappen de kosten daarvan bij de gemeente in rekening brengen, leidt dit tot jaarlijkse fluctuaties in de gemeentelijke uitgaven. Hierdoor ontstaat een incidenteel voordeel van € 200.000.

7. Aanleg huisaansluitingen en herstel leidingen
Voor de aanleg van huisaansluitingen is een inkomst van € 107.000 geraamd. Een deel van deze inkomsten heeft echter betrekking op investeringen/projecten en moeten daar dan ook aan worden toegerekend. Dat is abusievelijk afgelopen jaren niet gebeurd. Dat wordt in 2021 gecorrigeerd waardoor een nadeel ontstaat van € 90.000.

In 2021 is een bedrag van € 210.000 opgenomen voor de herstelwerkzaamheden aan leidingen en kolken. Door de invloed van extreme natuurlijke weersomstandigheden neemt ook de druk op de leidingen en kolken toe. Daarnaast is de leeftijd van het riool ook van invloed op de kwaliteit van het stelsel. Hierdoor wordt voor het noodzakelijk herstelwerk van de leidingen en kolken meer onderhoud verwacht dan begroot van €90.000.

8. Uitvoering nazorg afgesloten grondexploitaties
In de Brede Bestemmingsreserve zijn middelen gereserveerd voor nog uit te voeren werken die betrekking hebben op al afgesloten (delen van) grondexploitaties. Voor de uit te voeren werken is een meerjaren-onderhoudsplanning gemaakt. Elk jaar wordt deze planning bijgesteld naar aanleiding van de meldingen en inspecties, wat gedurende het jaar aan onderhoud moet worden uitgevoerd. Daarbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de overige uitvoeringsprogramma's. Door deze verschuivingen kan het voorkomen dat af wordt geweken van het begrote programma. In 2021 geeft dit voor het uitvoeringsprogramma Oosterheem een nadeel van € 350.000. Daarnaast heeft een inhaalslag van nog niet uitgevoerde werkzaamheden in Oosterheem van vorig jaar in 2021 plaatsgevonden. Dit geeft een nadeel van € 150.000. In totaal bedraagt de afwijking voor 2021 € 500.000. Tegenover het totale nadeel van € 500.000 staat een even hoog voordeel van een onttrekking uit de Brede Bestemmingsreserve.

9. Begraven
Op een totale opbrengst van € 607.000 voor de inkomsten begraven wordt een voordeel van € 100.000 verwacht. Dit komt door een aantal her-begravingen als gevolg van ruimen in 2021 en omdat er, mogelijk mede door COVID-19, meer gebeurtenissen hebben plaatsgevonden dan begroot. Het hogere aantal gebeurtenissen leidt tot extra inkomsten zoals de verkoop van grafrechten.

10. Bomen
De gemeente Zoetermeer heeft ongeveer 42.000 bomen in beheer. Het dagelijks onderhoud bestaat vooral uit controles op veiligheid en snoeibeurten. Voor het dagelijks onderhoud en o.a. inspecties van bomen is in 2021 een bedrag van € 642.000 beschikbaar gesteld. In 2021 wordt een nadeel van € 200.000 verwacht vanwege o.a. extra werkzaamheden voor het zorgdragen voor de veiligheid aan de H-structuur. Ook extra werkzaamheden als gevolg van de stormschades begin van het jaar en met name de Iepenziekte in het centrumgebied zorgen voor meer kosten dan verwacht in 2021.

11. Afvoer grond Nieuwe Driemanspolder
In de Nieuwe Driemanspolder wordt samen met de gemeenten Leidschendam-Voorburg en Den Haag, de provincie Zuid-Holland, de Hoogheemraadschappen van Delfland en Rijnland en de MRDH een recreatiegebied aangelegd. Onderdeel van dit recreatielandschap is de aanleg van geaccidenteerd terrein. Hiervoor is grond met 'kwaliteit natuur' nodig die op andere plekken (veelal ontwikkellocaties) juist afgevoerd moet worden. Omdat de gemeente (voor haar aandeel) voor de grond zou moeten betalen en ontwikkelaars voor deze afvoer een vergoeding moeten betalen, is hiervan een win-win-situatie gemaakt, waarbij de grond van ontwikkellocaties in Zoetermeer (mits deze grond de kwaliteit wonen c.q. landbouw en natuur heeft) toegepast kan worden in de Nieuwe Driemanspolder. De prognose is dat de vergoeding van de ontwikkelaars het opslaan en verspreiden van de grond en de fiscale gevolgen dekt.
Door exogene factoren is er een vertraging in de uitvoering van een aantal projecten (zoals bij Dwarstocht) en blijft de toelevering van grond achter. Daardoor worden er geen inkomsten van de stortkosten ontvangen en worden geen werkzaamheden verricht ten behoeve van het verspreiden en bewaren van grond. Hierdoor blijven zowel de inkomsten als uitgaven achter bij de begroting. Dit geeft aan de batenkant een nadeel van € 400.000 en aan de lastenkant een voordeel van € 400.000. De prognose was dat de projecten medio 2023 gereed zouden zijn maar de uitvoering is een jaar vertraagd.

12. Groot onderhoud bovengronds
De begroting voor groot onderhoud en vervanging in de openbare ruimte is gebaseerd op een theoretische levensduur van kapitaalgoederen. Hierbij is sprake van een verwachting over de ontwikkelingen van de staat van kapitaalgoederen. De werkelijke staat van kapitaalgoederen, vastgesteld middels inspecties, kan om verschillende redenen afwijken van deze verwachte staat. Bij afwijkingen tussen de verwachte en de werkelijke staat loopt begroting en realisatie uiteen. Voor het groot onderhoud is een bedrag van ca € 8 mln. beschikbaar gesteld.

In 2021 wordt op het groot onderhoud bovengronds op de baten een voordeel van € 400.000 en op de lasten een nadeel van € 520.000 verwacht. Dit geeft per saldo een nadeel van € 120.000.

Voor € 365.000 wordt het voordeel op de baten veroorzaakt door de bijdrage van het Hoogheemraadschap Rijnland en de subsidie voor het project Ons blauwe goud. Dit is een samenwerking tussen de gemeente en het Hoogheemraadschap Rijnland om de waterkwaliteit van de Zoetermeerse Plas te verhogen en te voldoen aan de Europese kaderrichtlijn Water (KRW) (zie zaaknummer: 0637654162). Hier tegenover staat voor hetzelfde bedrag een nadeel op de lasten. Verder wordt de afwijking op de baten veroorzaakt door een subsidie voor de intelligente verkeersregelinstallaties (iVRI's) ad € 35.000.

13. Intelligente verkeersregelinstallaties
De hogere lasten worden veroorzaakt door het plaatsen van de intelligente verkeersregelinstallaties voortvloeiend uit motie 1902-05 en de extra inzet van verkeersregelaars hierbij € 120.000.

14. Parkeren
In een groot deel van het centrum van Zoetermeer geldt betaald parkeren op het maaiveldniveau. De totale omvang van de parkeerinkomsten bedraagt normaal € 2,9 mln. Dit is inclusief de extra opbrengsten die waren opgenomen in ombuigen en vernieuwen, zijnde € 539.000. Zoals gemeld in TB2 2020 en de jaarrekening 2020 blijven als gevolg van de coronacrisis ook in 2021 de werkelijke inkomsten ver achter bij de begroting. Ook de opbrengst uit verhoogde parkeerinkomsten, door verruiming van betaald parkeertijden in het centrum en hogere parkeertarieven voor bezoekers, wordt niet gehaald. Er wordt in 2021 een nadelige afwijking van € 1,2 mln. verwacht. In TB1 is reeds € 700.000 gemeld.
Omdat de gevolgen van de dalende parkeerinkomsten door de COVID-19 crisis landelijk spelen heeft het rijk besloten om gemeenten hierin tegemoet te komen. De rijksuitkering is verantwoord in het overzicht OAD.

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Bedrag	Toelichting onderwerp
Vervangingsinvestering tractiemiddelen afvalinzameling	5.274	De eerste vervangende voertuigen zijn besteld. Oplevering vindt gefaseerd plaats. De voorbereiding voor de aanbesteding van huisvuilwagens duurt langer. De mogelijkheden om de huisvuilwagens in hybride uitvoering aan te schaffen zijn onderzocht. Hier uit blijkt dat er aanpassingen aan het gebouw (elektra voorzieningen) moeten plaatsvinden. Deze zijn essentieel voor het rijden met hybride voertuigen en worden voorbereid. De kosten van hybride voertuigen zijn ook hoger dan in de begroting is opgenomen. Dit is ook gemeld bij TB1 en hier volgt een apart raadsvoorstel voor. Door de vertraging wordt het budget voor de aanschaf van de voertuigen van € 5.939.000 in 2021 deels niet uitgegeven. De verwachting is dat er € 665.000 van dit krediet wordt uitgegeven, en er een voordeel is van € 5.274.000.

		De hieruit voortvloeiende eenmalige lagere kosten voor rente en aflossing in 2022 worden betrokken bij het tarief afvalstoffenheffing 2022.
Voorziening afvalinzameling	593	Naast de kosten voor groot onderhoud van ondergrondse containers zou een deel van de voorziening gebruikt worden voor de invoering van het nieuwe afvalbeleidsplan. Door het referendum hierover in maart 2022 zijn er dit jaar geen invoeringskosten. Dit geeft een voordeel van € 593.000.
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	2.530	De gemeente voert jaarlijks vervangingen van de openbare ruimte uit. Bij de totstandkoming van het programma wordt bepaald wat de meest efficiënte maatregel is om het kapitaalgoed in de gewenste staat te houden. In 2021 wordt op een beschikbaar gesteld budget van € 7,9 mln. een incidenteel voordeel van € 2,53 mln. verwacht. Deze afwijking wordt veroorzaakt doordat dit de maximale haalbare uitvoering in 2021 is door de grens aan personeelsbezetting (bij gemeente en aannemer), Flora/Fauna (broedende vogels), voorbereiding, vergunningen en levertijden materialen. Het voordeel van € 2,53 mln. is als volgt onderverdeeld: - een voordeel van € 1,5 mln. op het investeringsbudget asfalt - een nadeel van € 0,3 mln. op het investeringsbudget Elementen verharding- vervanging - een voordeel van in totaal € 1 mln. op de investeringsbudgetten bruggen. Dit voordeel is onder te verdelen in een voordeel op de houten bruggen van € 2,7 mln. een nadeel op de stalen bruggen van € 0,16 mln. en een nadeel bij de betonnen bruggen van € 1,54 mln. Het verschil in besteding tussen de budgetten voor houten, stalen en betonnen bruggen is ontstaan door een eerdere wijziging vanwege duurzaamheid- en veiligheidsoverwegingen, waarbij is gekozen om de houten bruggen te vervangen door betonnen en stalen bruggen. - een voordeel van € 0,33 mln. op de personeelskosten van de investeringen.

Programma 4. Vrije tijd

Beleidsmatige afwijkingen

In verband met de coronacrisis hebben de meeste culturele instellingen slechts ten dele kunnen voldoen aan de prestatie-eisen zoals vermeld in de subsidiebeschikking. Het college heeft besloten daarmee coulant om te gaan. Bij het vaststellen van de jaarlijkse subsidies is en wordt hiermee daarom rekening gehouden. Hierbij wordt de directe relatie tussen de coronacrisis en de niet behaalde prestaties wel getoetst.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking 2e TB '21	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
Financiële afwijkingen bestaand beleid					
1	4.1	Bezuiniging bibliotheek	250.000	Voordeel	Eenmalig
2	4.1	Latere oplevering verbouwing Balijhoeve	100.000	Voordeel	Eenmalig
		Lagere inkomsten vertraging verbouwing Balijhoeve	84.000	Nadeel	Eenmalig
3	4.1	Wijkvestiging bibliotheek Rokkeveen	200.000	Voordeel	Eenmalig
4	4.1	Budget CASA	150.000	Voordeel	Eenmalig
5	4.2	Compensatie exploitatietekorten ijsbaan en zwembaden	576.000	Nadeel	Eenmalig
		Specifieke rijksuitkering voor ijsbanen en zwembaden	576.000	Voordeel	Eenmalig
Saldo			616.000	Voordeel	
Afwijkingen als gevolg van COVID-19					
6	4.1	Noodsteun programma 4	1.099.000	Nadeel	Eenmalig
Saldo			1.099.000	Nadeel	

Saldo programma 4	**483.000**	**Nadeel**	

Toelichting per onderwerp

1. Bezuiniging bibliotheek
De bezuiniging op de bibliotheek wordt anders ingevuld. De bibliotheken aan de Nathaliegang en het Oosterheemplein worden niet gesloten. Hierdoor vindt de extra afschrijving ook niet plaats.

2. Latere opleveren verbouwing Balijhoeve
De verbouwing van de Balijhoeve wordt medio 2022 afgerond. In het raadsvoorstel was uitgegaan van 2021 en hierdoor vallen de lasten voor dit jaar (afschrijvingskosten en inkoopkosten horeca) € 100.000 lager uit en de baten (opbrengsten uit horeca en bijdrage derden) € 84.000 lager.

3. Wijkvestiging bibliotheek Rokkeveen
In de wijk Rokkeveen wordt in 2021 de wijkvestiging van de bibliotheek opengehouden en omgebouwd om daarmee de mogelijkheid open te houden deze vestiging in de toekomst om te vormen tot Huis van de Wijk. Dit mede op verzoek van de raad (motie 2006-32A) Om dit te realiseren is een eenmalige investering van € 200.000 benodigd. Een deel hiervan kan gedekt worden uit het niet realiseren van dBos in Rokkeveen, zijnde € 80.000. De overige € 120.000 is in de perspectiefnota eenmalig door de raad beschikbaar gesteld. De voorgenomen verbouwing vindt echter in 2022 plaats, omdat er eerst afspraken gemaakt moeten worden met beoogde partners over het programma van eisen en de organisatorische voorwaarden. Het budget is daarom niet in 2021 nodig en zal via een voorstel tot budgetoverheveling overgeheveld worden naar 2022.

4. Budget CASA
Om een eventueel vertrek van CASA en de daaruit volgende derving van huurinkomsten door Cultuurpodium Boerderij te kunnen compenseren is structureel een budget van € 150.000 gereserveerd. Er wordt in 2021 geen besluit genomen over de eventuele verhuizing van CASA, waardoor dit budget in 2021 niet nodig is.

5. Tegemoetkoming exploitatietekorten ijsbanen en zwembaden
Specifiek voor ijsbanen en zwembaden heeft het Ministerie van VWS een Specifieke Uitkering IJsbanen en Zwembaden in het leven geroepen. Het doel hiervan is om ijsbanen en zwembaden financieel te compenseren voor de exploitatietekorten over 2020 zodat ze ‘break-even’ spelen. De gemeente vraagt de vergoeding aan bij het rijk en verstrekt zelf de bijdrage aan de instelling. Er is voor een bedrag van € 576.000 (afgerond) aan steun aangevraagd. De gemeente heeft voor ditzelfde bedrag een aanvraag bij het rijk ingediend. Zowel de lasten als de baten laten een afwijking van € 576.000 zien. De aanvraag voor kwartaal 1 en 2 van 2021 is inmiddels opengesteld.

6. Noodsteun programma 4
Instellingen binnen de sector kunst en cultuur kunnen in 2021 coronasteun aanvragen. Conform afspraak wordt de raad via het tussenbericht geïnformeerd over de verwachte kosten van de ondersteuningsmaatregelen corona. Per ultimo augustus is voor een bedrag van € 565.000 aan noodsteun / huurkorting verstrekt. Voor de rest van het jaar wordt een verder beroep verwacht van € 775.000. Daarmee komen de verwachte lasten uit op € 1,34 mln. In het eerste tussenbericht is reeds een melding gedaan van € 242.000. Ten opzichte van het eerste tussenbericht is de stijging € 1,09 mln.

Technische begrotingswijzigingen

College/Raad	Toelichting
Raad	**Renovaties beeldende kunstwerken** Er zijn meer renovaties uitgevoerd aan beeldende kunstwerken dan vooraf begroot. Bij renovaties gaat het om buitengewone, eenmalige werkzaamheden, die niet onder het reguliere onderhoud vallen. Dit jaar is onder meer de lichtmast aan de Europaweg verduurzaamd (met LED-licht), wordt het Speelspoor in de Dorpsstraat opgeknapt en komen de verdwenen wolkjes van het Gedachtenpad in het Wilhelminapark terug. Hiermee is een bedrag van € 38.000 gemoeid. Dekking van deze hogere lasten vindt plaats vanuit de reserve ‘Beeldende kunst in de openbare ruimte’.

Programma 5. Veiligheid

Beleidsmatige afwijkingen

Geen.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking 2e TB '21	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
Financiële afwijkingen bestaand beleid					
1	5.3	Veiligheidsregio Haaglanden functioneel leeftijdsontslag (FLO)	165.000	Nadeel	Meerjarig
2	5.3	Apv-vergunningverlening	100.000	Nadeel	Eenamlig
Saldo			265.000	Nadeel	
Afwijkingen als gevolg van COVID-19					
3	5.3	Handhavingsjuristen	200.000	Nadeel	Eenmalig
4	5.2	Team Handhaving	60.000	Nadeel	Eenmalig
Saldo			260.000	Nadeel	
Saldo programma 5			**525.000**		

Toelichting per onderwerp

1. Veiligheidsregio Haaglanden Functioneel Leeftijdsontslag

Een onderdeel van de deelnemersbijdrage van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Haaglanden (VRH) is het Functioneel Leeftijdsontslag (FLO). Een inhoudelijk uitwerking van het FLO-akkoord betreft het versneld sparen. Het financiële effect betreft het naar voren halen van de uitgaven (versneld sparen) en de gevolgen van de netto-garantie. Bij het eerste tussenbericht was al een nadeel gemeld van € 504.000. Maar er is nu een nieuwe raming gemaakt op basis van de laatste inzichten. Hierbij is gebruik gemaakt van input van het Expertisebureau FLO van het Instituut Fysieke Veiligheid. Het extra nadeel in 2021 bedraagt € 165.000, waardoor het totale nadeel uitkomt op € 669.000. Het verwachte nadeel van € 151.000 in 2022 is verwerkt in de Programmabegroting.

2. APV-vergunningverlening
Als gevolg van Corona zijn de werkzaamheden van de vergunningverleners toegenomen, zoals uitvoering geven aan de tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (Coronawet). Dit had en heeft grote impact op bijvoorbeeld horeca en evenementen. Daarnaast is op 1 juli dit jaar de Alcoholwet in werking getreden en zien we een autonome toename dat de complexiteit van de vergunningverlening toeneemt o.a. de Wet Bibob. Het verwachte nadeel is € 100.000.

3. Handhavingsjuristen
Als gevolg van Corona zijn de werkzaamheden van de handhavingsjuristen toegenomen, zoals de tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (Coronawet) en het vertalen van de die landelijke regels naar de Zoetemeerse (en regionale) context. Dus hoe gaan we in onze regio om met (grote)evenementen en zorgen we ervoor dat deze veilig kunnen verlopen. Daarnaast is sprake van een autonome toename van de werkzaamheden binnen dit werkdomein, onder meer door toegenomen bestuurlijke rapportages ten aanzien van hennepteelt. Het verwachte nadeel is € 200.000.

4. Team Handhaving
Team handhaving (boa's) heeft een belangrijke bijdrage geleverd in de handhaving van de maatregelen COVID-19, met het oog op de volksgezondheid. Het team heeft overuren moeten maken om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren, de toename van de meldingen te behandelen en daarnaast de bewoners en ondernemers tijdig te woord gestaan bij vragen en onduidelijkheid. Dit resulteert in een nadeel in 2021 van € 60.000.

Technische begrotingswijzigingen

College/Raad	Toelichting
Raad	**Versterkingsgelden Radicalisering** De integrale aanpak van radicalisering en extremisme vraagt gemeentelijke inzet. Die inzet richt zich ook in 2021 vooral op de persoonsgerichte aanpak, kennisdeling en preventieve activiteiten waar onder het verhogen van de weerbaarheid van groepen die kwetsbaar zijn voor radicaliserende invloeden. Deze activiteiten passen binnen de kaders van de Versterkingsgelden die het Rijk voor de aanpak van radicalisering en extremisme beschikbaar stelt voor het ondersteunen van de lokale integrale aanpak van radicalisering, (gewelddadig) extremisme en terrorisme door onder andere het bestrijden en verzwakken van extremistische bewegingen in Nederland, het voorkomen van nieuwe aanwas en het tegengaan van radicalisering. De versterkingsgelden worden jaarlijks toegekend op basis van een aanvraag. De kosten voor Zoetermeer bedragen in 2021 € 342.000. Hiervoor is door het Rijk een specifieke uitkering toegekend voor 2021 van € 342.000 vanuit de versterkingsgelden
Raad	**Subsidie integrale Persoonsgerichte Toeleiding Arbeid (IPTA)** De IPTA-werkwijze draagt bij aan een veilige en rechtvaardige samenleving door te voorkomen dat kwetsbare jongeren zich ontwikkelen tot stelselmatige dader van high impact crimes door hen duurzaam naar school, werk of een andere vorm van dagbesteding te begeleiden. De kosten voor Zoetermeer bedragen in 2021 € 38.905. Hiervoor is door het Rijk een specifieke uitkering toegekend voor 2021 van € 38.905.

Programma 6. Dienstverlening en samenspraak

Beleidsmatige afwijkingen

Geen.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking 2e TB '21	Voordeel /Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
Financiële afwijkingen bestaand beleid					
1	6.1	Personele kosten Publieksplein	220.000	Nadeel	Eenmalig
2	6.1	Wabo en toezicht	550.000	Voordeel	Eenmalig
3	6.1	Inkomsten bouwleges	300.000	Voordeel	Eenmalig
4	6.1	Voorbereiding verkiezingen gemeenteraad 2022	110.000	Nadeel	Eenmalig
Saldo			520.000	Voordeel	
Afwijkingen als gevolg van COVID-19					
Saldo					
Saldo programma 6			**520.000**	**Voordeel**	

Toelichting per onderwerp

1. Personele kosten Publieksplein

Voor invulling van ziekteverzuim en vacatureruimte is extra personeel ingehuurd om achterstand in werkzaamheden te voorkomen en de dienstverlening voor de burgers te waarborgen. Hierdoor zal naar schatting een tekort ontstaan van circa € 220.000.

2. Wabo en toezicht
Voor het afhandelen van WABO-vergunningen worden vergunningverleners, toezichthouders en juristen ingezet. In verband met de ongunstige marktomstandigheden bleek het niet mogelijk hier de juiste bemensing voor te organiseren. Op het totale formatiebudget van € 3,8 mln. wordt als gevolg van niet in te vullen vacatures een voordeel van € 700.000 verwacht. Dit is een stijging van € 550.000 ten opzichte van het eerste Tussenbericht.
Door de vacatures en de inzet om doorlooptijden in afhandeling wel te realiseren, is de werkdruk bij het proces van vergunningverlening heel erg hoog.

3. Inkomsten bouwleges
Voor het afhandelen van WABO-vergunningen worden leges in rekening gebracht waarvoor in de begroting een raming van € 6,7 mln. is opgenomen. Ten tijde van het Eerste Tussenbericht werd een daling van het aantal aanvragen verwacht en daarmee een lagere opbrengst van € 600.000. Op basis van de huidige aanvraaggegevens is sprake van een weer licht stijgend aantal aanvragen, waardoor de eerder gemelde inkomstendaling € 300.000 lager uitvalt. De eindejaarsverwachting aan opbrengst leges bedraagt nu € 6,4 mln.

4. Voorbereiding verkiezingen 2022
Op grond van de ervaringen met de Tweede Kamerverkiezingen van dit jaar starten voor de gemeenteraadverkiezingen 2022 vanaf september dit jaar al de nodige voorbereidingswerkzaamheden, waarbij we rekening houden met COVID maatregelen, zoals hygienemateriaal, toetsen op toegankelijkheid en inzet van projectmedewerkers. De extra kosten zijn voor een groot deel gecompenseerd door het Rijk. In hoeverre dat voor de volgende verkiezingen geldt is nu nog niet duidelijk. Vooralsnog wordt rekening gehouden met een nadeel van € 110.000.

Programma 7. Inrichting van de stad

Beleidsmatige afwijkingen

Geen.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking 2e TB '21	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
Financiële afwijkingen bestaand beleid					
1	7.2	Gemeentelijke eigendommen	300.000	Voordeel	Eenmalig
2	7.2	Schaalsprong	375.000	Voordeel	Eenmalig
			375.000	Nadeel	Eenmalig
3	7.2	Gemeentelijke inzet versnelling 700 woningen/ Nieuwe Initiatieven	500.000	Voordeel	Meerjarig
			500.000	Nadeel	Meerjarig
4	7.2	Visie van Tuyllpark en Vernedepark/Paltelnaan en omgeving	135.000	Voordeel	Eenmalig
			135.000	Nadeel	Eenmalig
5	7.5	Personeel-langdurig ziekte- boventalligen.	475.000	Nadeel	Eenmalig
6	7.5	Personeel- dekking salarissen- bijdrage verkooptarieven	150.000	Nadeel	Eenmalig
Saldo			325.000	Nadeel	
Afwijkingen als gevolg van COVID-19					
7	7.5	Personeel-dekking salarissen- verlies productieve uren	75.000	Nadeel	Eenmalig

Saldo	75.000	Nadeel	
Saldo programma 7	**400.000**	**Nadeel**	

Toelichting per onderwerp

1. Gemeentelijke eigendommen

De gemeente heeft grond in haar bezit en voor de exploitatie (regulier beheer, advisering en begeleiding verkopen) is in de Programmabegroting een budget opgenomen van ca. € 0,8 mln. aan uitgaven en ongeveer €1,9 mln. aan inkomsten. In 2021 zijn extra inkomsten gerealiseerd vanwege incidentele grondverkopen en lagere inkomsten uit huren en pachten van in totaal € 300.000. Incidentele verkopen begroten we gezien het onvoorspelbare karakter niet. Wanneer ze zich voordoen en de omvang is groter dan € 100.000 nemen we dit op in de Tussenberichten.

2. Schaalsprong

De raad heeft met raadsbesluit 0637519222-geamendeerd ‘Beschikbaar stellen budgetten Schaalsprong 2020 en 2021’ verschillende budgetten beschikbaar gesteld. In 2021 is een afwijking van ongeveer
€ 375.000. Tegenover de lagere kosten staat een even hoge lagere onttrekking uit het RIF. De onderbesteding is als het volgt ontstaan:

- Wijkaanpak Meerzicht ad € 100.000
  Voor de wijkaanpak Meerzicht is inclusief herfasering een budget van € 580.000 beschikbaar. Bij de raming voor de uitgaven was ook rekening gehouden met kleinschalige activiteiten en aanpassingen in de openbare ruimte. Het voorziene programma kan door de voortdurende COVID-19 crisis niet volledig worden uitgevoerd. Door de crisis was het voor een langere tijd niet mogelijk om op de juiste manier in contact te komen met bewoners. Daardoor zijn kleinschalige activiteiten en gesprekken tot aanpassingen in de openbare ruimte nog niet allemaal tot stand gekomen. Het programma van de kleinschalige projecten pakken we de tweede helft van 2021 op en ronden we in 2022 af.
- Regie, voorbereiding en samenhang/investeringsagenda ad € 185.000
  Voor de regie, voorbereiding en samenhang en het opmaken van een investeringsagenda is in totaal € 329.000 beschikbaar. Gezien de samenhang met de visie Zoetermeer 2040 is het karakter van de inzet veranderd en is de voorziene afschaling voor de komende jaren eerder ingezet. Hierdoor is één begrote fte gedurende het jaar niet bezet geweest, waardoor er een voordeel is ontstaan van € 85.000. Daarnaast is de voorbereiding op het opmaken van een investeringsagenda in afwachting van de uitwerking van Zoetermeer 2040 opgeschort. Dit levert een voordeel op van € 100.000.
- Relatienetwerk/investeren in stad ad € 90.000
  Voor Relatienetwerk/investeren in stad is inclusief herfasering een budget verstrekt van € 222.000. Het was de planning hiervoor externe bijeenkomsten te organiseren om marktpartijen te interesseren (o.a. waaronder een grootschalige op de Provada). Vanwege COVID-19 was het niet mogelijk om in 2021 grote externe bijeenkomsten te organiseren. De Provada is verplaatst van juni naar het najaar en zal kleinschaliger plaatsvinden. Dit levert een voordeel op van ca. € 90.000. We proberen in 2022 wel een grootschalige bijeenkomst op de Provada te organiseren.

3. Gemeentelijke inzet versnelling 700 woningen/ Nieuwe Initiatieven

Met raadsbesluit 0637519222-geamendeerd ‘Beschikbaar stellen budgetten Schaalsprong 2020 en 2021’ is voor 2021 € 550.000 beschikbaar gesteld voor de

gemeentelijke inzet voor de uitvoering woningbouwagenda (versnelling 700 woningen) en € 250.000 voor het in gang zetten van nieuwe initiatieven. Daarnaast is € 211.000 voor de woningbouwversnelling geherfaseerd vanuit 2020, zodat in totaal € 1.011.000 beschikbaar is.

Het meer gestructureerd werken met projectopdrachten met afzonderlijke interne budgetten voor de initiatieffase heeft zijn vruchten afgeworpen en veel initiatieven zijn inmiddels in gang gezet en in een volgende fase gebracht. Leerpunt is dat er ingewikkelde dossiers zijn, dat niet ieder project even snel in de volgende fase kan worden gezet en dat ook niet alle kosten altijd kunnen worden verhaald. Dit leidt binnen het budget tot hogere kosten per project dan was voorzien of dat faciliterend grondbeleid projecten (projecten die al in de volgende fase zijn gebracht) deels verlies leiden. Verliesgevende faciliterend grondbeleid projecten worden gedekt vanuit het resultaat grondbeleid. Bij analyse achteraf bezien is één van de conclusies dat de initiatiefase beter uitgewerkt had moeten worden. De ingewikkeldheid van dossiers houdt ook in dat de mensen die zich met deze projecten bezig houden daar langer mee bezig zijn en dat er minder nieuwe projecten kunnen worden opgepakt. Dit maakt dat het van te voren bedachte aantal in de initiatieffase te brengen projecten niet gehaald wordt.

Een andere ontwikkeling is dat projecten tegen de lat worden gehouden van Zoetermeer 2040 of in afwachting zijn van een inbreng in de programmeertafel. Daardoor is de besluitvorming wel beter, maar vertraagt dit in eerste instantie wel. Tot slot is er druk op de arbeidsmarkt waarbij het aantrekken van gespecialiseerde vakdisciplines in de huidige arbeidsmarkt lastig is. Op de korte termijn betekent dit dat er vaker dan gewenst gewerkt moet worden met inhuurkrachten, dat er gedurende een projectfase daardoor wisselingen zijn en dat projecten niet altijd tijdig en volledig bemenst zijn. Het resultaat hiervan is, los van het feit dat dit ook kostenverhogend is, dat ook niet altijd de gewenste vaart kan worden gemaakt die van tevoren was bedacht.

De combinatie van de voornoemde factoren maakt dat er minder projecten kunnen worden opgepakt dan is voorzien. Hierdoor kan het beschikbaar gestelde budget niet volledig worden benut. De verwachting is dat dit ook de komende drie jaar het geval is. Dit geeft aanleiding tot een bijstelling van de reservering in de Rif voor de komende jaren van nu € 800.000 naar € 500.000. Een andere bijstelling is dat bij het in behandeling nemen van nieuwe initiatieven goed wordt afgewogen of het nu in gang brengen van het initiatief ook gezien de beschikbare capaciteit en de daarbij te realiseren output op dit moment wenselijk is. Hiermee ontstaat vooraf een duidelijker afweging of een project doorgang moet vinden of niet.

Voor 2021 wordt er op deze budgetten een onderbesteding van € 500.000 verwacht. Hier staat een nadeel wegens lagere onttrekking aan de RIF tegenover.

4. Visie van Tuyllpark en Vernedepark/Paltelnaan en omgeving
In de programmabegroting is voor het opstellen van een gebiedsvisie voor het van Tuyllpark en de gebieden er omheen (€ 160.000) en de Paltelaan en Vernedepark en omgeving (€ 75.000) in totaal € 235.000 beschikbaar. Het doel voor beide gebieden is te komen tot een integrale visie per gebied, waarmee ontwikkelingen in samenhang kunnen worden bezien en afgewogen met het oog op een passende ruimtelijke invulling van de locaties. De totstandkoming van een visie voor het Van Tuyllpark en het Plan voor de Plas van Poot heeft meer voorbereidingstijd gevraagd dan eerder ingeschat waardoor de daadwerkelijke uitvoering later is opgestart. In 2021 is gestart met het opstellen van een projectplan, is een gebiedsanalyse gemaakt en is inzichtelijk gemaakt wat de eisen, wensen, ambities en ontwikkelingen van zowel de gemeente als van de bewoners en andere belanghebbenden zijn. In de volgende fase zullen varianten worden ontwikkeld welke op haalbaarheid zullen worden getoetst en zal een participatietraject worden gehouden waarna de resultaten hiervan zullen worden verwerkt. De verschillende werkzaamheden resulteren in een gebiedsvisie. De verwachting is dat beide gebiedsvisies medio 2022 gereed zijn. Dit geeft voor 2021 een voordeel van € 135.000. Hier staat een even hoog nadeel wegens een bijdrage van de Rif tegenover.

5. Personeel-langdurige ziekte en boventalligen
In de Programmabegroting is een budget van in totaal € 14 mln. opgenomen voor de salarissen van het (vaste) personeel dat invulling geeft aan de inrichting van de stad. Door de aanwezigheid van boventalligen en vanwege ziekteverzuim wordt ingeschat dat er een nadeel optreedt van € 475.000. Boventalligen worden zo goed mogelijk ingezet en er wordt bezien of deze elders geplaatst kunnen worden.

6. Personeel- dekking salarissen- bijdrage verkooptarieven
De vastgoedprojecten/investeringen worden, indien interne medewerkers hieraan werken, belast met commerciële verkooptarieven van deze interne medewerkers. Het verschil tussen deze commerciële verkooptarieven en de salarissen van deze interne medewerkers is begroot op programma 7 als 'positief resultaat' en bedraagt € 600.000. Doordat een aantal vacatures niet zijn ingevuld kan dit positief resultaat voor € 150.000 niet gerealiseerd worden.

7. Personeel-dekking salarissen-verlies productieve uren
Door COVID-19 moest het personeel als gevolg van de corona-crisis en de daarbij uitgeroepen landelijke lock down noodgedwongen thuiswerken is een verlies aan productieve uren ontstaan. Het personeel dat werkzaam is voor programma 7 de inrichting van de stad wordt voor een belangrijk deel gedekt vanuit projecten met daarbij behorende incidentele budgetten. Dat houdt in dat bij een verminderende productiviteit geen financiële ruimte ontstaat om dit dekkingsverlies te dekken. Dit in tegenstelling tot het personeel dat werkt vanuit reguliere exploitatiebudgetten. De prognose van het verlies voor 2021 wordt ingeschat op € 50.000 tot € 100.00. De omvang van het werkelijke verlies aan productiviteit is afhankelijk van het verdere verloop van de crisis.

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Bedrag	Toelichting onderwerp
Onderschrijding voorziening groot onderhoud gebouwen	300	Door het 'on hold' zetten van werkzaamheden in relatie tot geplande duurzaamheidsinvesteringen bij het Stadstheater en Welkom2 zijn de uitgaven in 2021 lager dan geraamd.
Vertraging Fietsstroken Voorweg	180 94	Voor het aanbrengen van fietsstroken aan de Voorweg is met het programma mobiliteit 2019 een bedrag van € 188.000 beschikbaar gesteld met subsidie € 94.000. De uitvoering van dit project is in verband met noodzakelijke samenwerking met derden (Dunea) vertraagd tot 2023/24. Om de fietsveiligheid op de korte termijn te verbeteren is wel belijning aangebracht. De uitgaven bedragen in totaal ca. € 8.000. Het uitstel is gecommuniceerd aan de bewoners. Door het uitstel zullen de kapitaallasten van ca. € 5.000 ook later ingaan.
Vertraging Metropolitane fietsroute tussen Binnenweg en Industrieweg	320 245	Voor het aanleggen van de metropolitane fietsroute Bleiswijkseweg tussen Binnenweg en Industrieweg is met het programma mobiliteit 2020 € 350.000 beschikbaar gesteld met subsidie van in totaal € 245.000. De verwachte subsidie voor het fietspad Bleiswijkseweg is nog niet verleend. Deze subsidie heeft namelijk een relatie met de Metropolitane Fietsroute Rotterdam Zoetermeer, waarvoor eerst een

		samenwerkingsovereenkomst met gemeenten Rotterdam en Lansingerland moet worden aangegaan. Om deze reden zijn behoudens wat voorbereidingen totaal ca. € 30.000 nog geen uitgaven verricht. Met de MRDH is geborgd dat wanneer de overeenkomst is ondertekend door alle partijen, Zoetermeer met terugwerkende kracht nog 70% subsidie op dit deel van de route krijgt. De planbeoordeling van de MRDH, die ten grondslag ligt aan de subsidieverlening, is in concept gereed en toegezonden. De beschikking kan echter pas volgen, wanneer de samenwerkingsovereenkomst door alle partijen is ondertekend. Momenteel vinden er echter nog gesprekken plaats tussen GR Bleizo en provincie Zuid-Holland over een ander onderdeel van de Metropolitane Fietsroute Rotterdam Zoetermeer, de hellingbaan bij het station Lansingerland-Zoetermeer. Door het uitstel gaan de kapitaallasten van ca. € 6.000 ook later in.
Vertraging Maatregelen Actieplan Verkeersveiligheid	250 125	Voor het aanbrengen van maatregelen vanuit het programma mobiliteit 2020 is voor uitvoering van het actieplan verkeersveiligheid € 250.000 met subsidie van € 125.000 beschikbaar gesteld. In het raadsvoorstel is aangegeven dat de concrete maatregelen voortvloeien uit het actieplan verkeersveiligheid. Dit plan is nog niet gereed en wordt naar verwachting begin 2022 aan de raad voorgelegd. Bij dat plan wordt een meerjarig uitvoeringsprogramma gevoegd. Het vastgestelde plan dienst als basis voor onze subsidieaanvraag bij de Investeringsimpuls in 2022 en de maatregelen voeren we afzonderlijk op in toekomstige jaarschijven van de mobiliteitsvisie. Om deze reden zijn er nog geen uitgeven verricht en levert de uitvoering van deze jaarschijf vertraging op. Door het uitstel gaan de kapitaallasten van ca. € 7.000 ook later in.
Overschrijding ontsluitingsweg Nutricia	-/- 467	Voor de ontsluiting van Nutricia is een budget beschikbaar van € 2.450.000. Het project heeft vertraging opgelopen en er zijn kostenoverschrijdingen voorzien tot een bedrag van € 467.000. Over circa 20% van deze extra kosten is nog overleg gaande met derden, waardoor de budgetoverschrijding van € 467.000 lager kan uitvallen. Over de ontwikkelingen is op 15 juli een memo verstrekt. Indien de extra investering tot een financiële afwijking leidt van € 467.000, worden deze kosten in 50 jaar afgeschreven volgens de lineaire afschrijvingssystematiek. Over de hele levensduur bezien bedragen de jaarlijkse kosten in dat geval gemiddeld circa € 15.000.
Stationsgebied (Plintgebouw)	775 375	Voor de realisatie van het Plintgebouw is ca. € 11, 2 mln. beschikbaar met ca. € 5,9 mln. dekking vanuit subsidie. Voor de jaarschijf 2021 is € 1.025.000 begroot voor uitgaven en € 500.000 voor inkomsten wegens subsidie. De voorbereiding en aanbesteding van de diensten nemen meer tijd in beslag dan verwacht, waardoor het project later start. Naar verwachting blijven de kosten voor 2021 beperkt tot € 250.000. Dit geeft voor 2021 een voordeel van € 775.000. Daarnaast wordt de uitvoering verschoven als gevolg van een update van de planning in relatie met het bestemmingsplan aangepast waardoor de oplevering in 2024 plaatsvindt in de plaats van 2023. Dit betekent dat er een afwijking in de jaarschijven ontstaat en de kapitaal- en onderhoudslasten van 2024 ad € 438.000 een jaar later ingaan. De dekking van de exploitatiekosten van het Plintgebouw maakt onderdeel uit van de businesscase Entree. In de businesscase Entree zijn ter dekking ook

		stortingen en onttrekkingen van het Rif opgenomen. Voor 2024 was een onttrekking van het Rif voorzien van ca. € 250.000 voorzien. Door het later ingaan van de exploitatielasten wordt dit een storting van € 188.000. De jaarschijven van de investering lopen volgens de nieuwe planning als volgt: Oud Nieuw 2021: € 1.025.200 naar € 250.000 2022: € 6.283.576 naar € 2.000.000 2023: € 3.935.098 naar € 5.500.000 2024: € 0 naar € 3.493.874
Entree	2.301	Voor de realisatie van de Entree is in totaal ca. € 79,2 mln. beschikbaar. Voor de jaarschijf 2021 is dit ca. € 4,3 mln. Naar verwachting is het budget voor fysieke ingrepen van ca. € 2,3 mln. (o.a. voor de Stationssingel) in afwachting van de ondertekening van de anterieure overeenkomsten nog niet aangesproken. De ondertekening wordt in het 3e kwartaal 2021 verwacht. Na ondertekening starten de (verdere) voorbereidende werkzaamheden voor de uitvoering in de openbare ruimte.

Programma Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien (OAD)

Beleidsmatige afwijkingen

Geen.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking 2e TB '21	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
Financiële afwijkingen bestaand beleid					
1		Opbrengst hondenbelasting	53.000	Nadeel	Meerjarig
2		Aandelenuitgifte Stedin: 3%	111.000	Voordeel	Meerjarig
3		Meicirculaire gemeentefonds	5.300.000	Voordeel	Meerjarig
Saldo			5.358.000	Voordeel	
Afwijkingen als gevolg van COVID-19					
4		Rijksbijdrage Corona 2020	357.000	Voordeel	Eenmalig
5		Corona lasten en baten overzicht	1.171.000	Nadeel	Eenmalig
Saldo			814.000	Nadeel	
Saldo OAD			**4.544.000**	**Voordeel**	

Toelichting per onderwerp

1. Opbrengst hondenbelasting

In de begroting is een opbrengst vanuit de hondenbelasting geraamd van € 570.000. Het aantal honden blijft achter bij het volume dat aan de raming in de

begroting ten grondslag ligt. Er vindt nog een nadere analyse plaats van mogelijke factoren achter deze daling. Op voorhand wordt rekening gehouden met een structureel lagere opbrengst van € 53.000.

2. Aandelenuitgifte Stedin
In de raad van 31 mei 2021 jl. is besloten tot de inschrijving op de uitgifte van cumulatief preferente aandelen van Stedin Holding N.V. tot een maximumbedrag van € 9.350.000. Op basis van besluitvorming over de uitgifte en toewijzing van de aandelen door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) heeft Zoetermeer een bedrag van ruim € 8,9 mln. toegewezen gekregen.
Het verschil tussen de dividendopbrengst (van 3%) en de rentekosten van de kapitaalstorting zijn positief. In de raadsmemo van 14 juli 2021 wordt hier verder op ingezoomd.

3. Meicirculaire
In de meicirculaire 2021 heeft een bijstelling plaatsgevonden van de middelen voor Jeugdzorg 2021 (raadsmemo gevolgen meicirculaire 2021 16 juni 2021). Dit leidt tot een bedrag van € 4 mln. extra in de algemene uitkering 2021. Daarnaast was sprake van een aanpassing van het accres, prijscompensatie en BTW-compensatiefonds.

4. Rijksbijdrage corona 2020
Vanwege corona hebben gemeenten minder inkomsten op sommige leges en heffingen en belastingen. Het Rijk heeft aan de hand van de begroting en de jaarrekening 2020 een nacalculatie gemaakt op de gederfde inkomsten van Zoetermeer. Zoetermeer ontvangt van het Rijk hier nog € 357.000 voor.

5. Corona lasten en baten overzicht
Op de inhoudelijke programma's zijn voor verschillende onderwerpen afwijkingen op kosten/inkomsten gemeld als gevolg van corona. Het betreft de inschattingen ten opzichte van de situatie van het Eerste Tussenbericht. De verwachte extra lasten of minder inkomsten als gevolg van corona zijn in het eerste tussenbericht geschat op € 5,987 mln. Dit wordt nu naar beneden bijgesteld met € 1,171 mln. naar € 4,816 mln.
De belangrijkste afwijkingen betreffen de lagere kosten van de TONK (programma 2) van € 2,54 mln. en het grotere nadeel op de parkeerinkomsten van € 0,5 mln. (programma 3). In bijgevoegde tabel staat de volledige lijst opgenomen.

Voor de dekking van het bedrag van € 4,816 mln. wordt ofwel een tegemoetkoming van het rijk ontvangen of een beroep gedaan op het hiervoor in de begroting opgenomen budget. Bij de jaarrekening 2021 wordt de feitelijke stand van zaken opgemaakt.

* € 1.000

Prog	Overzicht kosten corona TB2		
Overzicht coronakosten gemeld in TB2			
P1	Zoetermeerpas	250	
P1	Leenbijstand	270	
P1	Leenbijstand	85	
P1	Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke kosten (TONK)	2.540	
P2	Omzetgarantie en meerkosten i.v.m. corona	220	
P3	Parkeren	-500	
P4	Noodsteun programma 4	-226	
P4	Huurkorting tot en met augustus	-98	
P4	Verwachte uitgaven Noodsteun en huurkorting laatste deel van het jaar	-775	
P5	Handhavingsjuristen	-200	
P5	Team Handhaving	-60	
P6	Voorbereiding verkiezingen gemeenteraad 2022	-110	
P7	Personeel, dekking salarissen	-75	
Overhead	Kosten corona, archiefhotspot, mobiel dataverbruik en gesprekskosten	-150	
		Melding coronakosten TB2 totaal	1.171
Overzicht coronakosten gemeld in TB1			-5.987
		Saldo meldingen TB1 en TB2	**-4.816**

OAD	Verwachte rijksbijdrage coronakosten 2021, TB1	5.987	
OAD	Verwachte rijksbijdrage coronakosten 2021, TB2	-1.171	
		Saldo Verwachte rijksbijdrage	**4.816**

*een negatief teken (-) betekent meer uitgaven of minder inkomsten, dus een nadeel.

Technische begrotingswijzigingen

College/Raad	Toelichting
Raad	**Aanschaf preferente aandelen Stedin** In de raad van 31 mei 2021 jl. is besloten tot de inschrijving op de uitgifte van cumulatief preferente aandelen van Stedin Holding N.V. tot een maximumbedrag van € 9.350.000. Op basis van besluitvorming over de uitgifte en toewijzing van de aandelen door de Algemene

	Vergadering van Aandeelhouders (AvA) heeft Zoetermeer een bedrag van ruim € 8,9 mln. toegewezen gekregen. Het investeringsbudget van € 8,9 mln. moet nog technisch in de administratie worden verwerkt.
Raad	**Middelen van reserve Eneco naar Fonds Zoetermeer 2040** Op 28 juni heeft de raad besloten bij het “Raadsvoorstel Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecogelden” € 60 mln. over te hevelen van de reserve Enecogelden naar het Fonds Zoetermeer 2040. Bij dit besluit was geen begrotingswijziging opgenomen. Daarom formeel dit besluit bij het Tweede Tussenbericht.

Programma Overzicht Overhead

Beleidsmatige afwijkingen

Geen.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking 2e TB '21	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
Financiële afwijkingen bestaand beleid					
1		Flankerend beleid	250.000	Voordeel	Eenmalig
2		Personeelskosten Vastgoed	250.000	Nadeel	Eenmalig
3		Reiskosten woon-werkverkeer	250.000	Voordeel	Eenmalig
4		Personeelskosten Communicatie	250.000	Nadeel	Eenmalig
5		Verbetermaatregelen raad- en commissiezaal (motie)	100.000	Voordeel	Eenmalig
6		Citymarketing	200.000	Voordeel	Eenmalig
Saldo			300.000	Voordeel	
Afwijkingen als gevolg van COVID-19					
7		Kosten corona 'archief-hotspot', mobiel dataverbruik en gesprekskosten	150.000	Nadeel	
Saldo			150.000	Nadeel	
Saldo overzicht Overhead			**150.0000**	**Voordeel**	

Toelichting per onderwerp

1. Flankerend beleid
Voor het invullen en uitvoeren van de maatregelen van flankerend (personeels) beleid, als gevolg van het traject ‘ombuigen en vernieuwen’, is in 2021 € 846.000 aan budget beschikbaar, waarvan € 346.000 is overgeheveld vanuit 2020. De verwachte onderschrijding is € 250.000. De (personele) gevolgen van de maatregelen worden deels later, in 2022 en 2023, verwacht. De uitgaven flankerend beleid voor het realiseren van de structurele efficiëntietaakstelling hebben betrekking op personeels- en -organisatieniveau, te denken valt aan opleidingskosten, frictiekosten (tijdelijke salariskosten) en kosten voor het doorvoeren van procesverbeteringen.

2. Personeelskosten Vastgoed
De salariskosten zijn € 250.000 hoger onder andere door verschillen tussen de functionele schaalindeling en het feitelijke salaris en door loonkosten boven de sterkte.

3. Reiskosten woon-werkverkeer
Het kabinetsadvies om gedurende de coronacrisis zoveel als mogelijk thuis te werken, blijft langer van toepassing dan verwacht. Als gevolg hiervan wordt een aanvullend voordeel verwacht op de reiskostenvergoeding woon-werkverkeer van € 250.000 ten opzichte van in het eerste tussenbericht gemelde voordeel van € 250.000. Het budget is € 800.000. De verwachte uitgaven zijn slechts € 300.000 vanwege het beperkte woon-werkverkeer.

4. Personeelskosten Communicatie
Er worden extra personele/inhuur kosten gemaakt op het gebied van communicatie vanwege het invullen van ontstane vacatureruimte, door vervanging in het kader van ziekteverzuim en door hoge werkdruk vanwege Covid19.

5. Uitgewerkt plan verbetermaatregelen raad- en commissiezaal
We geven uitvoering aan de motie 2106-51. Het budget van € 100.000 voor het afronden van een ontwerp aanpassing raadzaal wordt niet ter beschikking gesteld.

6. Citymarketing
Voor het programma Citymarketing is voor deze collegeperiode van 4 jaar totaal € 700.000 beschikbaar gesteld. De projecten voor dit jaar zullen deels doorlopen naar volgend jaar zoals is vastgelegd in de uitvoeringsagenda ‘Strategisch canvas citymarketing 2021-2025’. Voor 2022 ligt de nadruk van de werkzaamheden van Bureau Citymarketing Zoetermeer (BCMZ) op de verdere versterking van het citybrand en het aantrekken en activeren van (interne en externe) partners om gezamenlijk stadsbrede activiteiten, evenementen en campagnes te organiseren.
Van het beschikbare budget 2021 resteert aan het eind van het jaar naar verwachting nog bedrag van € 200.000. Hiervoor wordt een voorstel tot budgetoverheveling opgesteld. Deze wordt voorgelegd bij het voorstel rond de bestemming van het rekeningresultaat 2021.

7. Kosten corona ‘archief-hotspot’, mobiel dataverbruik en gesprekskosten
Door het thuiswerken stijgen de kosten van mobiele datagebruik en gesprekskosten met ongeveer € 30.000. Daarnaast is extra personeel ingehuurd bij de servicedesk om de werkdruk op te vangen en voor werkzaamheden in het kader van de corona ‘archief-hotspot’. De kosten voor deze inhuur bedragen circa € 120.000. Het totale nadeel komt hiermee uit op € 150.000.

Technische begrotingswijzigingen

College/Raad	Toelichting
Raad	In het traject Ombuigen en Vernieuwen is een via efficiencyverbetering te bereiken besparingsopgave opgenomen van € 1,5 mln., oplopend van € 357.000 in 2021 tot ruim € 1,5 mln. vanaf 2023. Bij het Tweede Tussenbericht is de gehele taakstelling voor 2021 ingevuld via maatregelen om het werk efficiënter uit te voeren. De taakstelling voor 2022 en verder wordt verwerkt bij de Programmabegroting 2022-2025. In 2022 is ongeveer de helft van de € 1,5 mln. concreet ingevuld via efficiënter werken, oplopend tot ca. € 1,2 mln. in 2025. De resterende taakstelling wordt later van concrete maatregelen voorzien.

Programmaoverstijgende onderwerpen

Risico's en gevolgen weerstandscapaciteit

Samenwerkingsverband ondersteuning en begeleiding Wmo
De gemeente is op onderdelen met inZet in overleg over de formulering en toepassing van de contractuele voorwaarden van de aanbesteding van de ondersteuning en begeleiding Wmo. Mogelijk heeft de uitkomst van dit overleg in de toekomst weerslag op het contractvolume.

BTW-kosten 2019 Netwerk Zoetermeer
In 2020 is een BTW-kwestie ontstaan over de verstrekte subsidie voor het jaar 2019 aan Netwerk Zoetermeer (NZ), voorheen Floravontuur. Naar aanleiding hiervan heeft het college begin juli 2021 besloten om over het jaar 2019 aan NZ alsnog BTW over het subsidievoorschot te verstrekken en deze BTW (€ 108.000) vervolgens op te nemen in de aangifte bij het BTW Compensatiefonds (BCF). Op deze wijze kan NZ haar jaarstukken 2019 afsluiten en haar eigen fiscale verplichtingen voor dit jaar nakomen. NZ zal vervolgens bezwaar maken. Dat dwingt de Belastingdienst tot een concreet antwoord op deze kwestie, waardoor voor alle partijen duidelijkheid ontstaat

Indien uit de definitieve reactie van de Belastingdienst (dus na bezwaar en beroep) zou blijken dat de door de gemeente betaalde BTW, tegen onze verwachting in, niet verhaalbaar is op het BCF dan ontstaat voor de gemeente een incidentele kostenpost. Voor de budgettaire gevolgen en dekking van deze kosten, en de mogelijke gevolgen voor de jaren 2020 en 2021, zal een afzonderlijk voorstel aan het college voorgelegd worden waarbij de mogelijkheden tot dekking uit het evenementenbudget (als vertrekpunt) of begrotingssaldo (als uitzondering) zal worden betrokken.

Het risico van het niet kunnen verhalen van deze BTW op het BCF is maximaal 25%.

Verhoging premie Werkhervattingskas
Voor het dekken van het risico op Ziekte en arbeidsongeschiktheid betaalt de gemeente Zoetermeer WHK-premie aan het UWV. Als gevolg van het verplichte formeel werkgeverschap van de WSW door de oprichting van de Binnenbaan verwachten we mogelijk een structurele verhoging van de WHK premie, waarvan de extra werkgeverslasten worden ingeschat op € 135.000. Een oplossingsrichting is een gesplitste sectoraansluiting. Over deze mogelijkheid zijn wij in gesprek met de belastingdienst. In 2021 en 2022 wordt het risico ingeschat op 50%.

Personeel

Inhuur derden
De totale verwacht lasten voor inhuur derden voor 2021 worden ingeschat op € 17,1 mln. In 2020 bedroegen de uitgaven aan inhuur derden € 18,4 mln.
Bij de jaarrekening 2021 zal een toelichting en analyse op de inhuur derden worden gegeven.

Rechtmatigheid

Bij de jaarrekening 2020 zijn er op het gebied van rechtmatigheid door de accountant twee niet gecorrigeerde fouten opgenomen. Deze twee fouten werken daarom door in het controlejaar 2021 en tellen dus mee in de rechtmatigheid.

De eerste fout heeft betrekking op de grondexploitatie Palenstein: daar is rekening gehouden met de eventuele financiële gevolgen van een aantal nog lopende risico’s. Wij hebben deze risico's voor een bedrag van van € 1,7 mln. opgenomen. De accountant heeft de manier waarop deze in de grondexploitatie zijn verantwoord beoordeeld en een bedrag van € 600.431 als fout opgenomen omdat daar naar hun oordeel onvoldoende controle informatie beschikbaar voor was. We gaan met de nieuwe accountant (PSA) in gesprek om te bezien of deze fout inderdaad zijn doorwerking moet hebben in 2021.

De tweede fout betreft een bedrag van € 879.350 m.b.t. de TOZO regeling. Dit betrof een fout in de overlopende passiva”

Bijlage 1 - Monitor ombuigen en vernieuwen

Bijlage 1 - Monitor ombuigen en vernieuwen

Inleiding
Dit is de tweede monitor Ombuigen en vernieuwen van 2021. De monitor is ingericht om de voortgang (of afwijking) van de maatregelen te volgen naar uitvoering en financiën en deze zijn per maatregel in de monitor opgenomen en voorzien van een kleur volgens stoplichtmodel. De maatregelen zijn verdeeld in twee zwaartecategorieën, waarbij de maatregelen in categorie 2 complexer zijn dan die in categorie 1. Een meer uitgebreide toelichting op alle ontwikkelingen in het sociaal domein is opgenomen in de al bestaande rapportage Sociaal Domein.

Het stoplicht heeft betrekking op het begrotingsjaar waarin de rapportage verschijnt; als er aanleiding is om in te gaan op meerjarige effecten zal dat in de annotatie bij de monitor worden aangegeven. De kleur van het stoplicht bepaalt de noodzaak tot actie, de tekst geeft nadere toelichting/nuancering. Een grijs stoplicht geeft aan dat de maatregel na 2021 een bijdrage aan de bezuinigingen levert.

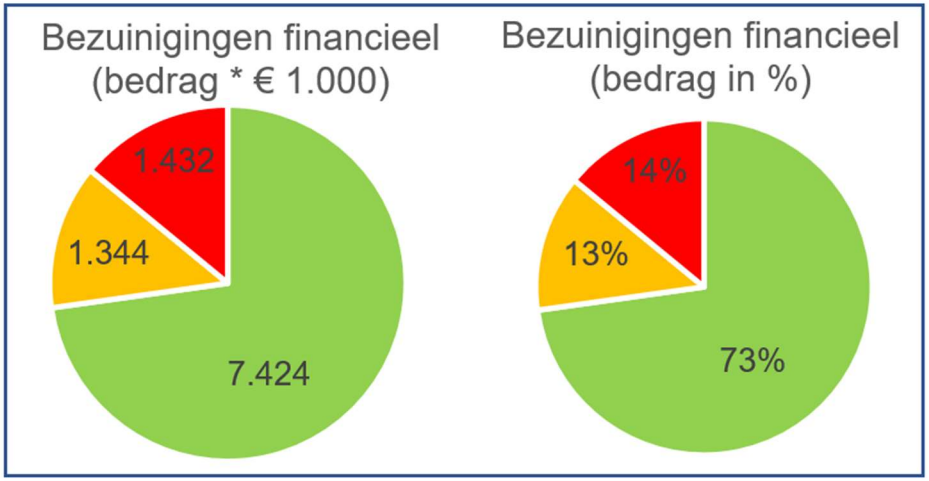
De monitor
De bezuinigingsopgave staat in onderstaande tabel:

* € 1.000

Maatregelen O&V in geld	2021	2022	2023	2024	2025
Totaal output, spoor 1	7.610	8.817	8.897	9.278	10.107
Totaal efficiency, spoor 2	994	2.014	2.176	2.190	2.190
Totaal inkomsten, spoor 3 productgebonden	646	646	646	646	646
Totaal inkomsten, spoor 3 algemeen	850	900	1.125	1.275	1.275
Totaal dekkingsvoorstellen	**10.100**	**12.377**	**12.844**	**13.389**	**14.218**
Aanpassingen					
Bijstelling TB1 2020	-277	-64	-239	-164	-14
Bijstelling TB2 2020	-300	-	-	-	-
Bijstelling TB1 2021	-855	-250	-300	-275	-375
Bijstelling TB2 2021	-	-	-	-	-
Nieuwe prognose	**8.668**	**12.063**	**12.305**	**12.950**	**13.829**

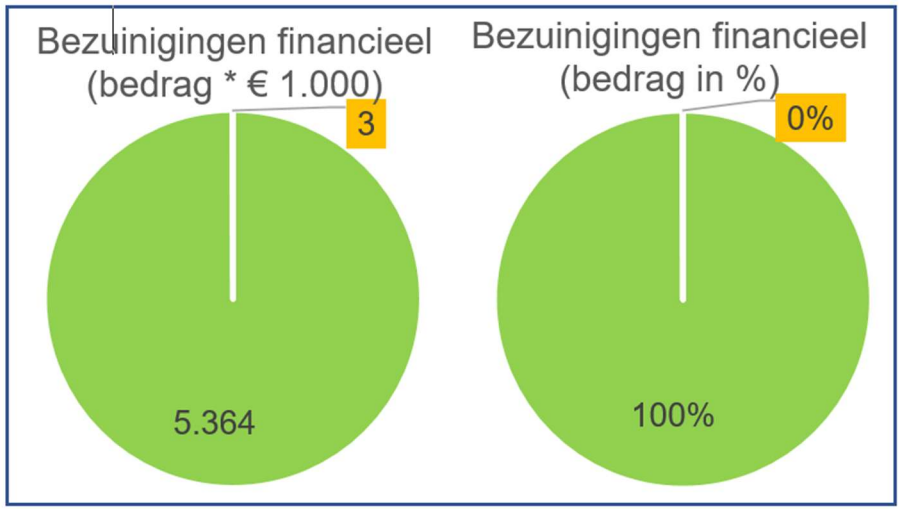
Ten opzichte van het TB1 is het totaal van de maatregelen gedaald van 74 naar 73 door de samenvoeging van maatregelen 105 en 107 naar één maatregel: 106. Het bedrag van € 10,1 mln. dat betrekking heeft op het begrotingsjaar **2021** betreft 71 maatregelen. Twee maatregelen zijn grijs. Die hebben geen betrekking op 2021 maar gaan later in. Bezien vanuit het element 'financiën' ziet het samengevatte beeld van de 71 maatregelen er als volgt uit.

Monitor: Financieel		
	Aantal 2021	Euro's 2021
Groen	56	7.424
Oranje	15	1.344
Subtotaal	71	8.768
Grijs	2	-100
Eindtotaal	**73**	**8.668**

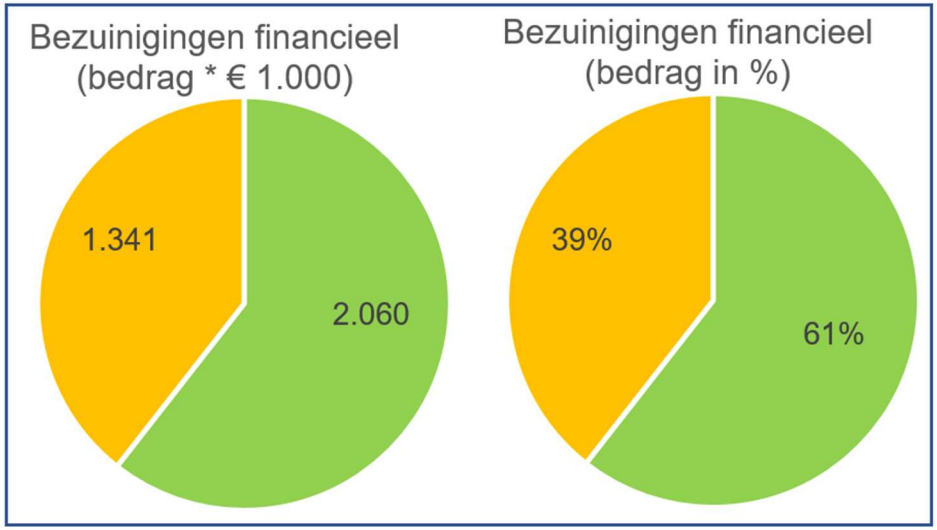
Twee maatregelen zijn grijs. Voor maatregel 23, Integrale aanpak schulden en ondersteuningstraject, wordt in 2021 geïnvesteerd, de maatregel leidt niet tot een besparing in 2021. De tweede maatregel, 111 nieuw afvalbeleidsplan, draagt door het uitstel van de invoering vanaf 2024 bij aan de bezuinigingen. Van de overige maatregelen zijn 56 van de 71 maatregelen gerealiseerd. Dat is 73% van de oorspronkelijke bezuinigingsdoelstelling van dit jaar en gaat om een bedrag van € 7,424 mln. De overige 15 Maatregelen zijn in uitvoering. In voorgaande periodes is een deel van de opbrengsten afgeraamd. Dat aandeel is in rood aangegeven.
Uitgesplitst naar categorie maatregelen ziet het beeld er als volgt uit voor categorie 1:

Monitor: Financieel	Aantal 2021	Euro's 2021
		Bedragen x € 1.000
Groen	49	5.364
Oranje	5	3
Rood	0	0
Eindtotaal	**54**	**5.367**

Financieel is de opgave voor dit jaar vrijwel volledig gerealiseerd. In de categorie Oranje zit een negatief bedrag voor een investering voor Cultuurpodium de Boerderij die nog een aantal jaren doorloopt. De tegenhanger van deze post is de gerealiseerde lagere subsidie aan de Boerderij die 'groen' scoort.
De categorie 2 maatregelen laten een minder gunstig beeld zien.

Monitor: Financieel		Bedragen x € 1.000
		Euro's 2021
Groen	7	2.060
Oranje	10	1.341
Rood	0	0
Subtotaal	17	3.401
Grijs	2	-100
Eindtotaal	**19**	**3.301**

Van de oorspronkelijke doelstelling van € 4,806 mln. aan taakstellingen is in 2020 een deel afgeraamd. Dat gaat om het uitgestelde afvalbeleidsplan en om het verschuiven van de maatregel gebiedsgerichte ondersteuning van 1 januari naar 1 mei. In alle gevallen gaat het om uitstel of latere realisatie van de maatregelen. De structurele taakstellingen worden gehaald, zij het later dan verwacht. De specificatie van de bijstellingen is te vinden in de eerste tabel en de toelichting per maatregel volgt hierna.

Toelichting per maatregel
De maatregelen voor het Sociaal Domein worden toegelicht per onderwerp, de overige maatregelen in volgorde van categorie en daarbinnen per programma.

Wmo/Armoede
23 - Integrale aanpak schulden en ondersteuningstraject
Een schuldhulpverlener is toegevoegd aan het Multi Disciplinair team. Zij heeft via dat team maar ook daarnaast een steeds betere verbinding met het team JGH. Eerste resultaten zijn waarschijnlijk volgens planning te zien in 2022.

31 – Anders organiseren bewindvoering
Er is ambtelijk onderzoek gedaan naar de haalbaarheid om de dienstverlening van beschermingsbewind (gedeeltelijk) in eigen hand te nemen. Het rapport is afgerond. Op basis van jurisprudentie en aan de hand van voorbeelden van drie gemeenten, is het nog niet houdbaar gebleken bewindvoering in eigen beheer te onderbouwen in verband met concurrentieoverwegingen. Commerciële bewindvoerders houden een rol in de uitvoering. Gevolg is dat het uitsluitend in eigen beheer uitvoeren niet mogelijk is. Het onderzoek geeft aanleiding om alternatieve stappen in gang te zetten die gericht zijn op uitbreiding van het aanbod in de gemeentelijke dienstverlening met lichtere alternatieven zoals budgetcoaching. En om verder te investeren in samenwerking met de rechtbank, bewindvoerders en met maatschappelijke partners om te komen tot proces- en kwaliteitsverbeteringen.

98 – Herinrichting Wmo en preventieve jeugdvoorzieningen
Deze maatregel kent 3 onderdelen: 1) Gebiedsgerichte ondersteuning 2) Clientondersteuning en 3) Subisdies. Aangezien de onderdelen 2 en 3 reeds zijn gerealiseerd gaat de toelichting bij deze maatregel over onderdeel 1 Gebiedsgerichte ondersteuning. In juni 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met het voorstel om onderdelen van het sociaal domein gebiedsgericht te organiseren, in de vorm van een samenwerkingsverband van een (klein) aantal strategische partners. Deze opdracht is gegund aan een combinatie van zorg- en welzijnsaanbieders die hiervoor samenwerken onder de naam InZet. InZet is gestart op 1 mei 2021. De instroom van klanten in het nieuwe samenwerkingsverband vindt gefaseerd plaats: inwoners met een nieuwe ondersteuningsvraag en inwoners die gebruik maken van de welzijnsactiviteiten en preventieve jeugdactiviteiten die onder InZet vallen stromen direct in bij InZet. Cliënten die een indicatie hebben van de gemeente voor begeleiding of dagbesteding stromen in zodra hun indicatie bij hun huidige aanbieder afloopt. Op dit moment ligt de focus van InZet bij een zorgvuldige overdracht van cliënten van aanbieders buiten InZet. Tegelijk zijn zij bezig met het vernieuwen van hun aanbod, wat noodzakelijk is om de opdracht te kunnen uitvoeren binnen het beschikbare budget.

Participatiewet
30 - Slimmere uitvoering participatiewet
Sinds 1 januari 2021 werkt het nieuwe team Inkomen en Zekerheid, met ondersteuning van de Wasstraat, voor diverse onderwerpen aan procesoptimalisatie. In TB1 1 2021 is al melding gemaakt dat de besparing van 83K in 2021 niet gehaald wordt door vertraging in verband met Corona en omdat de optimalisatie nog in voorbereiding is. Door afhankelijkheid van ingebruikneming van nieuwe software zijn de opbrengsten nog onzeker.

Jeugd

Maatregelen

4 - Onderwijs-jeugdhulp arrangementen speciaal (basis-)onderwijs
5 - Toevoegen GGZ expertise aan zorgteams op locatie
7 - Uitbreiding trajectbegeleiding jongerenwerk
8 - Doorontwikkeling POH-jeugd en schoolmaatschappelijk werk
9 - Pilot kostenbewust handelen in de toegang
11 - Inzetten op integrale zorg en ondersteuning: Beter samenspel
13 - Aanscherpen vervoer naar jeugdhulpvoorzieningen 14
15 - Verschuiving landelijk naar regionaal specialistische jeugdhulp
16 - Sturen op afname intensiteit bij jeugdhulpproducten

In 2019 heeft het college het ‘Actieplan Bouwen aan toekomstbestendige jeugdhulp’ vastgesteld waarin een aantal maatregelen waren beschreven om enerzijds de transformatie in het jeugddomein te bevorderen en anderzijds de kosten in de hand te houden. De maatregelen waren opgesteld naar aanleiding van een Rapport van de ‘Taskforce Jeugd Zoetermeer’ over het gebruik en de kosten van de jeugdhulp in Zoetermeer. Het Actieplan stoelde op de pijlers preventie, toegang, integrale zorg en het begrenzen van het gebruik van voorzieningen.

Bij het vaststellen van de Perspectiefnota 2020-2023 is het Actieplan Jeugd geïntegreerd in de concernbrede aanpak Ombuigen en Vernieuwen en is gestart met de uitvoering.

Nu de uitvoering van de maatregelen enige tijd loopt, is het nodig de huidige stand van zaken te markeren en te bepalen waar eventueel herziening nodig is. Het gaat daarbij zowel om een inhoudelijke herziening als om een financiële herziening.

Inmiddels zijn meer gegevens voorhanden die maken dat de verwachte besparingen en investeringen van maatregelen geactualiseerd moeten worden. Daarnaast zijn er ontwikkelingen die de uitvoering van de maatregelen beïnvloeden, maar die ten tijde van het opstellen van de maatregelen nog niet aan de orde waren.

In de praktijk is zichtbaar dat het bij een aantal maatregelen ondoenlijk is om per maatregel aan te geven wat het effect op de inhoudelijke en financiële doelstelling is. Dat heeft ons ertoe gebracht om een verdiepende analyse te gaan maken van alle maatregelen. Er wordt een bestuurlijke rapportage voorbereid waarbij in beeld wordt gebracht waar we vandaan komen, terug te kijken naar welke interventies zinvol gebleken en effectief zijn geweest en welke minder zowel qua inhoudelijk als financieel resultaat. Daarnaast brengen we in beeld waar we tegen aanlopen in een wereld die minder maakbaar blijkt te zijn om vervolgens lessen te trekken op basis van deze analyses. Deze analyse moet leiden tot nieuwe handvatten voor de toekomst. Het resultaat van deze evaluatie wordt ingebracht in het programma kostenbeheersing sociaal domein, waarvoor inmiddels een programmanager is aangetrokken.

Deze analyse vindt plaats in de maand september/oktober en de gemeenteraad wordt in een afzonderlijke memo over de uitkomsten van deze analyse geïnformeerd.

Categorie 2 – maatregelen (exclusief voorstellen SD)

44a - Stoppen met wijkvestigingen bibliotheek

De eerste taakstelling (€ 100.000) is in de voorlopige subsidiebeschikking 2021 ten uitvoer gebracht. De bibliotheek heeft bezwaar aangetekend, de bezwaarprocedure loopt nog. In de perspectiefnota 2022 is het openhouden van de vestiging Rokkeveen en ombouw naar een Huis van de Wijk opgenomen. Dit heeft financiële consequenties. Over de uitvoering hiervan en de financiële uitwerking is overleg met de bibliotheek gaande.

106 - Organisatieontwikkeling en efficiency/Inrichten 'wasstraat' procesverbetering

In het programma Ombuigen & Vernieuwen zijn de voorstellen 105 (Organisatieontwikkeling en efficiency) en 107 (Inrichten 'wasstraat' procesverbetering en verbeteren van de dienstverlening en efficiency) gebundeld in een efficiencytaakstelling van in totaal € 1,5 mln. De taakstelling voor 2021 is volledig ingevuld. De taakstelling voor 2022 en verder wordt voor het grootste deel ingevuld via een begrotingswijziging bij de begroting 2022-2025.
De taakstelling is verdeeld over de afdelingen, naar rato van de formatie-omvang. De bezuiniging wordt ingevuld door formatiereductie of bijvoorbeeld door goedkoper materiaalgebruik, inkoopvoordelen, minder inhuur derden, applicatiesanering en dergelijke. De taakstelling raakt de output niet, maar wordt gerealiseerd door efficiency.

111 - Invoeren diftar

Op 14-12-2020 heeft de raad ingestemd met het Afval- en grondstoffenbeleidsplan. Hierbij zijn ook enkele amendementen en moties aangenomen. De uitvoering van het nieuwe afvalbeleid is echter opgeschort, vanwege een verzoek tot referendum over het raadsbesluit. De raad heeft dat verzoek ingewilligd. Dat betekent dat de uitvoering van het beleid opgeschort blijft tot aan het referendum. Door het te organiseren referendum over het afval- en grondstoffenbeleid worden alle voorziene besparingen op de afvalinzameling en - verwerking de komende twee jaar in ieder geval niet gehaald. De hieraan gekoppelde OZB-verhoging wordt met twee jaar opgeschoven.

Categorie 1 – maatregelen (exclusief voorstellen SD)

73 - Omvormen Rosarium Rokkeveen

Het buurtinitiatief is opgestart en het dagelijks beheer is overgedragen aan buurtbewoners. Om een nul situatie te creëren is vanuit de kwaliteitsimpuls openbare ruimte eenmalig € 20.000 geïnvesteerd voor de overdracht van het Rosarium. Volledige omvorming van de rozenvakken naar gras zal niet plaatsvinden doordat het beheer is overgedragen aan de bewoners. De gemeente heeft een adviserende en toezichthoudende rol.

41b - Openhouden Cultuurpodium Boerderij onderhoud

Het voor onderzoek beschikbare bedrag is opgenomen in de voorlopige subsidiebeschikking en zal voor 50% benut worden om de formatie-uitbreiding te financieren. Voor de overige 50% is een investeringsplan gemaakt. De verantwoording gebeurt via de subsidievaststelling medio 2022. De maatregel loopt door tot en met 2025 en is dus nog niet volledig uitgevoerd.

78 – Aanpassen tijdverantwoording

Het onderzoek naar de mogelijkheden om de tijdsverantwoording eenvoudiger en goedkoper uit te voeren is opgestart en zal in de rest van het jaar 2021 nog verder uitwerkt worden. De rechtspositionele randvoorwaarden en gebruiksmogelijkheden van alternatieve applicaties wordt nader onderzocht. Het bedrag van de taakstelling wordt in 2021 ingevuld door uitstel van de vervanging van het financieel systeem.

108a/d – Ink parkeerexploitatie (parkeervergunningen, tarieven bezoeker, verruimen betaaltijden)
De verruiming van de betaaltijden is in februari 2020 doorgevoerd. Ondanks de hogere tarieven en ruimere betaaltijden wordt bij lange na niet de omzet gehaald van 2019 en zullen de inkomsten meer in lijn liggen met 2020. De bezoekersregeling is verlengd (zie CV637705977) tot eind 2022. De beoogde inkomstenstijging wordt niet behaald omdat er minder geparkeerd wordt dan voorzien en omdat er meer mensen gebruik van maken dan verwacht ook overdag. De verwachting is dat de gevolgen van Covid-19 ook in 2021 nog steeds zichtbaar zullen zijn in de parkeerexploitatie en dat pas vanaf 2022 een deel van de geraamde meeropbrengst gerealiseerd zal worden. Eerst in 2024 zal de volledige inkomstenstijging voor parkeervergunningen gerealiseerd worden. Financieel is er voor 2021 nog geen effect omdat er tegenover de lagere inkomsten een verwachte rijksvergoeding staat om de effecten van Covid-19 te compenseren.

Spoor	Projr.	Nummer	Omschrijving maatregel	Maat-schapp. effect	Uit-voering	Finan-ciën	2021	2022	2023	2024	2025
Categorie 2											
1	1	18	Effectievere inzet Zoetermeerpas				280	280	280	280	280
		23	Integrale aanpak schulden en ondersteuningstraject, inhuur				-100	0	0	0	0
		25	Verminderen intensieve dv bij standsklanten				557	557	557	557	557
		27	Diverse bezuinigingen re integratie				427	427	432	437	437
		30	Slimmere uitvoering participatiewet				117	290	290	290	290
		31	Anders organiseren bewindvoering				44	200	200	200	200
	2	5	Toevoegen GGZ expertise aan zorgteams op locatie				450	450	450	450	450
		8	Doorontwikkeling POH jeugd en schoolmaatschappelijk werk				0	225	300	375	450
		9	Pilot kostenbewust handelen in de toegang				50	50	50	50	50
		11	Inzetten op integrale zorg en ondersteuning: Beter samenspel				0	269	404	539	1.078
		13	Aanscherpen verwijzer naar jeugdhulpvoorzieningen				16	24	33	49	65
		14	Verlagen PGB tarieven				65	98	130	195	260
		16	Sturen op afname intensiteit bij jeugdhulpproducten				355	711	711	711	711
		17	Herpositionering Veilig Verder Team Zoetermeer				175	175	175	175	175
		98	Herinrichting WMO en deel preventieve Jeugdvoorzieningen				600	1.150	1.400	1.450	1.550
	4	44 a	Stoppen met wijkvestigingen bibliotheek				-340	210	250	250	250
	6	74	Sluiting wijkposten				255	255	255	255	255
2	alle	106	Spoor 2. Organisatieontwikkeling en efficiency				350	1.350	1.500	1.500	1.500
3	3	111	Invoeren diftar				0	0	0	250	300
Totaal categorie 2							**3.301**	**6.721**	**7.417**	**8.013**	**8.858**
Categorie 1											
1	1	20	Gerichter inzetten subsidies armoede				150	150	150	150	150
		21	Herovenwegen inzet Kliinsmagelden				323	323	323	323	323
		22	Verlagen bijdrage collectieve ziektekostenverzekering				650	650	650	650	650
		33	Hervorming brede school activiteiten				200	200	200	200	200
		34 a	Stopzetten 'omgaan met ICT'				25	25	25	25	25
		34 b	Stopzetten 'omgaan met geld'				10	10	10	10	10
		36	Verminderen schoolbegeleiding				100	100	100	100	100
	2	4	Onderwijs jeugdhulp arrangementen speciaal (basis)onderwijs				25	38	50	75	100
		6	Preventieve interventies ziekteverzuim				20	20	20	20	20
		7	Uitbreiding trajectbegeleiding jongerenwerk				66	66	66	66	66
		15	Verschuiving landelijk naar regionaal specialistische jeugdhulp				10	14	19	29	38
	3	62	Stoppen met parkeerverwijssysteem Dorpsstraat				146	146	146	146	146
		64	Stoppen met nachtnet fiets				20	20	20	20	20
		65	Overgang verkeersmanagementsysteem (LTC naar Melvin)				15	15	15	15	15
		66	Verminderen dagelijks beheer (wegen, Mandelabrug, verlichting)				65	65	65	65	65
		67	Schoon is gewoon: budgettair neutraal				38	38	38	38	38
		68	Afbouw twee dure speelvoorzieningen				131	31	31	31	31
		70	Stoppen verstrekken materialen: strooizout en hondenpoepzakjes				10	10	10	10	10
		73	Omvormen Rosarium Rokkeveen				2	15	15	15	15
		92	Kwaliteitsimpuls openbare ruimte: voorstel 1				250	250	0	0	0
		95	Duurzaam en groen klimaat				40	40	0	0	0
		97	Luchtkwaliteit				25	25	0	0	0
	4	41 a	Cultuurpodium Boerderij				517	517	517	517	517
		41 b	Openhouden Cultuurpodium Boerderij onderhoud				-100	-100	-100	-100	-100
		44 b	Subsidie beheer dBos VVE scholen bibliotheek				110	110	110	110	110
		53 b	Battle of the bands				10	10	0	0	0
		53 c	Kleinschalige evenementen				25	25	0	0	0
		53 d	Bruisprijs				1	1	1	1	1
		53 e	Stoppen met de Toeristische Wegwijzer				5	5	5	5	5
	5	37	Aanpak van stille/enige plekken: afschaffen of halvering budget				42	42	42	42	42
		39	Subsidiecaties tegen woninginbraken				20	20	20	20	20
		40	Veilig stappen				20	20	20	20	20
	7	88	Verlagen serviceniveau kantoorgebouw Croesinkplein				50	50	50	50	50
	7/OAD	87	Bezuinigen op het wijkplan Palenstein				50	75	0	0	0
	overhead	76	Promotiemateriaal				31	31	31	31	31
		77	Openbare bekendmakingen Stadspagina				20	20	20	20	20
		78	Aanpassen tijdverantwoording				100	100	100	100	100
		79	Verlagen frequentie crediteurenadministratie				11	11	11	11	11
		102	Budget Innovatie inzetten t.b.v. spoor				58	58	0	0	0
2	3	61	Riolering VGO/GRP (aanpassen eenheidsprijzen)				404	424	436	450	450
		99	Verminderen luchtkwaliteitering				10	10	10	10	10
		100	Verminderen graffitibestrijding				15	15	15	15	15
	OAD	101	Controle hondenbelasting BOA's				25	25	25	25	25
	overhead	80	Aanbestedingsvoorstel storage				100	100	100	100	100
		81	Diverse kleine posten I&A				30	30	30	30	30
		82	Krediet telefooncentrale				60	60	60	60	60
		PB	Overhead gevolgen maatregelen				200	200	200	200	200
3	3	108 a	Ink parkeerexploitatie (parkeervergunningen)				25	25	25	25	25
		108 b	Ink parkeerexploitatie (tarieven bezoekers)				517	517	517	517	517
		108 c	Ink parkeerexploitatie (vertuimen betaaltijden)				74	74	74	74	74
		108 d	Investeringskosten				-29	-29	-29	-29	-29
	6	116	Leges PPL verhogen naar 100% kostendekkendheid				15	15	15	15	15
	OAD	117	OZB gebruikersdeel schrappen en opleggen aan eigenaar				600	600	600	600	600
		121	Wijziging precariobelasting				30	30	30	30	30
Totaal categorie 2							**5.367**	**5.342**	**4.888**	**4.987**	**4.971**
Eindtotaal							**8.668**	**12.063**	**12.305**	**12.950**	**13.829**